

DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXVIII FEBRUARY – VASARIO 18 1993 Nr. 6

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

VASARIO 16-TOJI NEPRIKLAUSOMYBĖS ATASTATYMO ŠVENTĖ

Per tą trumpą laiką buvo sukrautas toks tautinis turtas, kurio nepajėgė sunaikinti ir ilgi priespaudos metai. Tai galėjo duoti, tik nepriklausoma valstybė!

Juozas Žygas

Ši diena yra nedilstančio mis raidėmis įrašyta į Lietuvos istoriją. Kadangi visa kita, tėra tik tęsinys arba išdava šio reikšmingo įvykio. Jeigu nebūtų buvę Vasario 16-tosios akto ir jeigu jis, nebūtų buvęs savanorių krauju apgintas. Tai nebūtų buvę 1941 m. birželio 23 d. sukilimo ir laikinosios vyriausybės sudarymo. Be abejo, nebūtų buvę kam paskelbti ir Kovo 11-tosios aktą. Visų šių įvykių pagrinde yra 1918 m. įvykęs Nepriklausomybės atstatymas. Už tai šios datos mes negalime užmiršti, ir ji turi būti mūsų sąmonėje ir širdyse gyva!

Dabar net sunku įsivaizduoti, kaip tas paskelbimas įvyko. Atrodo, kad tereikėjo aktą parašyti ir jį pasirašyti. Bet tai būtų labai toli nuo teisybės. Jeigu Kovo 11-tąją mes laikytume mirštančio ligonio išgijimu, tai Vasario 16-tąją iš numirusių prisikėlimą. Kadangi Lietuvos sąvoka pasaulio opinijoje nebebuvo žinoma. Ne tik pasaulio opinijoje, bet ir Lietuvos liaudyje, ta valstybinė sąvoka buvo labai miglota ir nesuprantama. Be to, savos inteligentijos tebuvo tik saujelė. Tuos laikus prisimindamas prof. M. Biržiška, taip pasakojo: "Tuomet Vilniuje buvo nedidelis lietuvių inteligentų būrelis. Beveik visi tilpdavo viename priurūkytame kambaryje. Kur Tarybos, spaudos ir politinės viešosios žmonės diskutavo ir planus kūrė". Vienam paklausus, kas būtų buvę – jeigu lubos būtų įlūžę. Jo atsakymas buvo toks: – "Tokių atvejų viskas būtų buvę baigta!"

Iš šio pasakymo, galime aiškiai matyti, kad Lietuvos likimas sutilpo vieno kambario rėmuose. Tad galime įsivaizduoti, kokie svajotojai tas dvidešimtukas buvo, kurie išdrįso tą aktą pasirašyti. Kadangi tuo metu Vilniaus gatvėse lietuvių kalba tebuvo retai girdima, o jų grindiniu kaukšėjo vokiečių

kareivių batai. O mūsų dažnai minima Wilsono doktrina, apie Rusijos išdalinimą visai neminėjo. Keturioliktasis jos punktas tenumate Lenkijos atstatymą, su priėjimu į jūrą. Tas punktas papildomai buvo prirašytas, kadangi garsusis pianistas J. Paderewski (pirmutinis Lenkijos premjeras) buvo artimai pažįstamas su Wilsono žmona. Atsistatė tautos ta doktrina rėmėsi, kadangi joje buvo numatyta: "Austro – Vengrijos tautoms duoti galimybę tvarkytis autonomiškai". Tai tik tiek, iš tos garsiosios Wilsono doktrinos!

Šiomet minint 75-čius metus, nuo Nepriklausomybės Akto paskelbimo. Trumpai peržvelkime kokį poveikį tai turėjo tolimesniam tautiniam išsivystimui. Tas nepriklausomybės periodas nors ir buvo labai trumpame rašinyje neįmanoma viską detalčiau apžvelgti. Manysčiau, kad kiekvienas rašydamas paminėtų skirtingus

reiškinius. Man atrodo, kad svarbiausi buvo šie trys atsitikimai: tautinė mintis, žemės reforma ir lietuviška mokykla.

Jau buvau minėjęs, kad tautos ir tautiškojo supratimas buvo dar labai menkas. Kaimo žmogus paklaustas, kas jis yra? – greičiausiai būtų atsakęs – "katalikas". Tad reikėjo išauginti lietuvišką jaunąją kartą. Tą mintį reikėjo paskleisti po kaimus, čia daug padėjo šaulių, pavasarininkų ir jaunaliuvių organizacijos. Kurios buvo gana paplitusios ir turėjo sąlytį su pačia tautos šerdimi.

Žemės reforma nors ir nebuvo tobula, tačiau ji davė žemę dirbančiam. Didžioji dalis žemdirbių, buvo jos savininkai, lietuviai jau buvo ūkininkų tauta. O ne tik žemę dirbantys kumečiai.

Pagaliau lietuviška mokykla, kuri paliko neišdildomus nuopelnus. Per tą trumpą laiką buvo sukurta ne tik lietuviška mokykla, bet ir Vakarų lygio aukštesnės mokyklos. Beraščiai nyko, kaip pavasario sniegas.

Per tą trumpą laiką buvo sukrautas toks tautinis turtas, kurio nepajėgė sunaikinti ir ilgi priespaudos metai. Tai galėjo duoti, tik nepriklausoma valstybė!

USA VALSTYBĖS PREZIDENTO SVEIKINIMAS

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

February 9, 1993

It is with pleasure that I extend greetings to you as you gather to celebrate Lithuania's Independence Day. Be proud that you are able to join together to share your unique history and heritage.

During the next four years we need to work together to ensure that Lithuania comes to thrive under its regained freedom and democracy. I look forward to commemorating many more independence days together in the years to come.

Hillary and I send our best wishes to you as you continue your efforts to deepen the ties between the people of the United States and of Lithuania.

Bill Clinton

Pagal gautus dar nepilnus rinkimų duomenis
(1993 m. vasario 15 d., 9 val ryto, atiduodant
Dirvą spausdinti)

Lietuvos Valstybės Prezidento išrinktas
Algirdas Brazauskas.

Už A. Brazauską.....60.17 % balsų
Už St. Lozoraitį.....38.14 % balsų.

Dr. J. Basanavičiaus, Lietuvos Nepriklausomybės akto paskelbimo dvasiniam vadovui, po jo mirties pagrindinis paminklas pastatytas Vilniuje, Rasų kapinėse. Bet Dr. J. Basanavičiui pagerbti paminklų yra ir daugiau. Vienas iš jų – Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželyje, kur didžiųjų švenčių metu lankomas, gėlėmis puošiamas ir juo didžiuojamasi.

VI Bacevičiaus nuotr.

AR KARINĖ PREKYBA DUOS RUSIJAI TVIRTĄ VALIUTĄ?

Antanas Butkus

Kad įsigytų tvirtą valiutą ir nebūtų nedarbo, Rusija, kaip ir kitos buvusios Sovietų sąjungos respublikos, parduoda ginklus ir karinę technologiją Iranui, Kinijai ir kitoms valstybėms, kurių ginklavimasis kelia didelį rūpestį Vakarų valstybėms. Rusijos ginklų eksportas ypatingai jaudina Washingtoną, nors jis ir žymiai mažesnis, negu buvo šaltojo karo metu. Dabar ginklų pardavimas nėra ideologiškai motyvuotas. Pripažįstama, kad parduodama ginklus Maskva prisilaiko Jungtinių Tautų nuostatų.

Apsigynimo tikslu Rusija nurodo, kad Amerika taip pat parduoda ginklus ir jų rinką užima daugiau, nei pusę pasaulio ginklų rinkos. Amerikos valdžia žinodama Maskvos valiutos reikmes, per daug Rusijos prezidento B. Jelcino nekritikuoja. Tačiau pardavimas povandeninių laivų Iranui, Patriot tipo žemė-oras raketų – Indijai bei ginklų pardavimas Šiaurės Korėjai ir Libijai, B.

Clintono administracijai kelia susirūpinimą.

Vienas iš Vakarų diplomatų su ironija pažymi, kad Rusijos ir Amerikos ginklų pirkėjų sąrašai yra tapatūs. Didelį susirūpinimą kelia tai, kad Rusijos fabrikai gali dar labiau išplėsti ginklų gamybą ir tuo pačiu prekybą, nes turi labai aukštos kvalifikacijos karinių technologijų specialistų. Reikia tik jiems labai padidinti atlyginimus. Jų dalis jau buvo sulaukyta viename Maskvos aerouoste, besiruošiant išvykti į Šiaurės Korėją.

Dabar jau nepriklausomos Ukraina ir Gruzija taip pat ieško ginklų pirkėjų užsienio šalyse. Sklinda gandai, kad Ukraina nori parduoti ginklus Graikijai ir kitoms šalims, nori vadovauti Juodosios jūros laivynui, kuris dabar kontroliuojamas ir Maskvos ir Kijevo.

Rusijos valdžios atstovai ir užsienio diplomatai sutinka, kad ne Rusijos teritorijoje esantys fabrikai gali (Nukelta į 6 psl.)

Girdėta iš Jungtinių Tautų

• **SAUSIO 28 d.** Lietuvos Nuolatinės Misijos prie Jungtinių Tautų Ambasadorius A. Simutis pranešė Lichtenštaino ambasadoriui, kad Lichtenštaino kovo 9-11 d.d. rengiamam ekspertų pasitarime apie tautos apsisprendimo teisę, Lietuvai atstovaus Respublikos ambasadorius Belgijai P. Kūris.

• **SAUSIO 28 d.** Misijos patarėja G. Damušytė su Estijos ir Latvijos misijų kolegomis susitiko su JT-ų Vystymo Programos (UNDP) konsultante aptarti Baltijos valstybių pageidavimus ir sąlygas dėl UNDP mažojo verslo treniravimo programos.

• **SAUSIO 29 d.** Lietuvos Nuolatinės Misijos prie JT-ų patarėja G. Damušytė susitiko su New Yorko valstijos Tarptautinės Partnerystės programos vedėja Dr. S. Gutry aptarti programų formavimą Lietuvai ir tarybos sudarymą.

• **VASARIO 1 d.** Ambasadorius A. Simutis Jungtinėse Tautose susitiko su JAV-jose besilankančiu Seimo Užsienio Reikalų Komiteto nariu A. Saudargu. Buvo pasiinformuota ir apsikeista nuomonėmis įvairiais klausimais. Susitikime dalyvavo Misijos patarėjai G. Damušytė ir A. Gureckas.

• **VASARIO 1 d.** Lietuvos Ambasadorius A. Simutis aplankė Kanados Misiją prie JT-ų išreikšti užuojautą dėl a.a. buvusios Kanados General-gubernatorės mirties.

• **VASARIO 2 d.** PAT Video-filmų tarnybos kvietimu, patarėjas A. Gureckas lankėsi studijoje susipažinti su šveicarų susuktu filmu apie Lietuvos baletą ir aptarti jo platinimą JAV televizijos tinkle.

• Lietuvos Nuolatinė Misija prie Jungtinių Tautų paruošė pataisas apie Lietuvą nepriklausomai 250 psl. studijai anglų kalba apie pilietybės įstatymus ir mažumų teises Baltijos valstybėse.

• **VASARIO 2 d.** Lietuvos Misijos prie JT-ų patarėja G. Damušytė toliau tarėsi su Jungtinių Tautų Egzaminavimo skyriumi dėl atviro konkurso eigos š.m. birželio 15-16 d.d. Vilniuje ir New Yorke. Lietuvai skiria tris tarptautinių tarnautojų vietas Jungtinėse Tautose. Pretenduoti galės bet kuris Lietuvos pilietis, jei atitiks kai kuriuos formalius reikalavimus – amžius, išsilavinimas, užsienio kalbų mokėjimas ir pan.

• **VASARIO 3 d.** Ambasadorius A. Simutis pranešė JT-ų Generaliniam sekretoriui Boutros Boutros-Ghaliui, kad š.m. vasario 8-12 d.d. įvyksiančioje Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos pirmajame plenariniame posėdyje Hagoje Lietuvai atstovaus Ambasadorius Belgijai P. Kūris ir URM-jos Teisės ir Tarptautinių sutarčių departamento vedėjas D. Jurgelevičius.

• **VASARIO 3 d.** atsakydama į UNICEF (Jungtinių Tautų Vaikų Fondo) užklausimą ar galima traktuoti Lietuvą, Latviją ir Estiją kaip "naujai nepriklausomas respublikas" (NIS - newly independent states), Lietuvos Misija Baltijos misijų vardu pranešė, kad nepitaria šiam klaidingam terminui, nes jis neatspindi Baltijos valstybių testinumą.

• **VASARIO 3 d.** Lietuvos Misijos patarėja G. Damušytė atstovavo Lietuvai pasitarime dėl UNDP (JT-ų Vystymo Programos) tarybos sesijos, kuri įvyks š.m. vasario 16-19 d.d. Tarybos sesijoje, tarp eilės kitų klausimų, diskutuos UNDP atstovybių darbus Baltijos valstybėse ir NVS. Pasitarime Baltijos valstybės, NVS, centrinės ir rytų Europos šalių delegatai aptarė strategiją artėjančiai sesijai, kurioje prieštaringai nusiteikę tarybos nariai bandys sumažinti UNDP ofisų skaičių ir veiklos apimtį šiame regione.

Misijos darbuotojas A. Kirkyla atstovavo Lietuvos Misijai prie Jungtinių Tautų New Yorko visuomenės susitikime su Lietuvos krepšininkais Šarūnu Marčiulioniu ir Artūru Karnišovu. Vakaronės pelnas skirtas Lietuvos našlaičiams.

• **VASARIO 4 d.** gauta nota iš Jungtinių Tautų dėl Lietuvos nario mokesčio. Jungtinės Tautos nustatė, kad už 1991-1993 m. Lietuvai privalo įnešti \$3,837,326 USD į JT-ų biudžetą. Į tą sumą įeina ir Lietuvos mokesčiai už Jungtinių Tautų taikos palaikymo operacijas. Baltijos šalys numato apeliuoti šį sprendimą per atitinkamus JT-ų kanalus.

• **VASARIO 4 d.** Misijos patarėjai G. Damušytė ir A. Gureckas dalyvavo Baltijos Misijos štabų posėdyje, kur aptarė einamuosius reikalus, kaip pvz. tolesnį pasirodymą UNDP tarybos sesijai, teisingą Baltijos šalių traktavimą Jungtinių Tautų dokumentuose ir komisijose, teisines konsultacijas dėl Baltijos valstybių mokesčių į JT-ų biudžetą. Žmogaus teisių komisijos sesijos eigą Ženevoje. Pranešta, kad Lietuvos URM-jos parėdymu, Lietuvos Nuolatinė Misija prie JT-ų ruoš ir Jungtinėse Tautose platins bendrus Baltijos misijų pranešimus apie Rusijos armijos išvedimo iš Baltijos šalių eigą.

• **VASARIO 5 d.** Lietuvos Misijos prie JT-ų patarėjas A. Gureckas susitiko su studentų grupe painformuoti apie Lietuvos politiką ir darbą Jungtinėse Tautose.

• **VASARIO 5 d.** Estijos Misija prie JT-ų painformavo Lietuvos Misiją, kad Rusijos Federacija išskėlė rezoliucijos projektą 49-toje Žmogaus teisių komisijos sesijoje Ženevoje dėl "Žmogaus teisių padėties Estijoje ir Latvijoje". Rezoliucija ragina kitas valstybes dėti pastangas išspręsti problemas susijusias su rusiakalbiais ir prašo JT-ų Generalinio sekretoriaus painformuoti Žmogaus teisių komisijos 50-tąją sesiją apie žmogaus teisių padėtį Estijoje ir Latvijoje.

**KAIP PRANEŠA DIEN-
RAŠČIO "CHICAGO TRI-
BUNE" KORESPONDEN-
TAS.** Serbijos prezidentas Slobodon Milosevic prieš gruodžio mėn. įvykusius rinkimus, kuriuos jis laimėjo, iš Jugoslavijos radijo ir televizijos pašalino programų direktorius, paversdamas radijo ir televizijos laidas jo režimo propagandos forumais. Iš viso Milosevic atleido 1,500 radijo ir televizijos žurnalistų pakeisdamas juos savo socialistų, buv. komunistų, partijos rėmėjais. Jis taip pat užbloko rinkimus naujo, nepriklausomo Belgrado universiteto rektoriaus, ir pravedė įstatymą, sustiprinantį vyriausybės kontrolę universitete – opozicijos jo režimui centre. Vėliausiose pastangose sustiprinti savo geležinius varžtus, Milosevic vadovaujami socialistai, susidėję su ultranacionalistine Serbijos radikalų partija, nutarė parlamente praveisti naują įstatymą, kuris atimtų teisę opozicijos partijai atstovams būti parlamento nariais. Opozicija tai pat bijosi, kad socialistai ir radikalai bendromis jėgomis greit stengsis pašalinti iš pareigų Jugoslavijos prezidentą Dobrica Cosic, į kurį daugelis kitaip galvojančių politikų žiūri kaip į vienintelį aukštesnį pareigose tebesantį žmogų, pasisakančį už ieškojamą taikaus sprendimo pilietinio karo nusiaubtoje Jugoslavijoje. Serbijos demokratinis sąjūdis, kurį sudaro opozicijos grupių ir disidentų intelektualų koalicija, apskaičiuoja, kad per pastaruosius dvejus metus iš Serbijos užsienin pabėgo 200,000 universitetus baigusių ar tebestudijavusių būsimų šviuoslių.

**RUSIJA IR KITOS
BUV. SOVIETŲ SAJUN-
GOS RESPUBLIKOS,** siekdamas gauti kietosios valiutos ir kartu išsaugoti darbus, parduoda ginklus bei kitą karinę technologiją Iranui, Kinijai ir kitoms šalims, kurių karinis stiprinimasis kelia rūpestį Vakarams. Rusijos ginklų eksportas jaudina Vashingtoną, nors jis ir smarkiai sumažėjęs nuo šaltojo karo laikų ir, atrodo, mažai dabar beturi ideologinio pagrindo. Kritikai taipogi pripažįsta, kad aukštos technologijos, t.y. modernių ginklų pardavimas esąs stiprioje Maskvos kontrolėje ir kad ji bando gerbti Jungtinių Tautų paskelbtus ginklų embargus. Rusija iš savo pusės gindama ginklų pardavimą, nurodo, kad Amerikos ginklų pardavimas esąs plačiai išvystytas ir apskaičiuojama, kad šiuo metu apima daugiau negu pusę pasaulio rinkos.

EUROPOJE IR PASAULYJE

Tuo tarpu dienraštis "Chicago Tribune" praneša, kad JAV ir Rusija ruošiasi pasirašyti (o gal ir bus pasirašiusios, kol išeis šis "Dirvos" numeris – VR) susitarimą sunaikinti buv. Sovietų imperijai priklausiusių apie 200,000 branduolinių užtaisų. Pagal susitarimą Amerika nupirktų iš sunaikintų branduolinių užtaisų gautų prisotinto uranijaus apie 500 tonų. Po to atskiestas uranijus būtų naudojamas kaip kuras komerciniams reaktoriams.

**RUSIJOS VYRIAUSY-
BĖ, SUSIDURDAMA SU
NAUJA INFLIACIJOS
BANGA,** smarkiai pakėlė kainas už gamtines dujas bei skambinimus telefonu, o pensininkams beveik dvigubai padidino pensijas. Prezidentas Boris Jelcinas, kalbėdamas šaliai 62-jo gimtadienio proga, dabartinius Rusijos ekonominius sunkumus palygino su kai kuriomis tamsiomis dienomis kare prieš nacistinę Vokietiją. Tuo tarpu ministeris pirmininkas Viktor Chomyrdin pakartojo, kad jo vyriausybės prioritetas esąs finansinė stabilizacija.

**IŠ MASKVOS PRANE-
ŠAMA,** kad 168 metus gyvuojančio Bolšoj teatro rūmams reikia pagrindinio remonto nuo pat stogo iki rūsių, tačiau per tuos dvejus ar daugiau remonto metų neturima patalpų, į kurias galėtų persikelti baletas ir opera. Pasak pareigūno, Maskvoje esančių Bolšoj rūmų – Rusijos kultūros laimėjimų simbolio – restauravimas kainuotų apie 300 milijonų dolerių. Pareigūnai tikisi rūmų atnaujinimo darbus pradėti 1995 m., tačiau Maskvos miesto valdžiai iki šiol nepavyko rasti atitinkamų patalpų, kuriose per tą laiką galėtų prisiglausti Bolšoj opera ir baletas, turintieji tūkstantį dainininkų ir šokėjų. Vyriausybė rūmus atnaujinti leidimą davė jau prieš 5 metus.

**NORS RUSIJOS –
LATVIJOS SANTYKIAI
YRA PAČIAME ŽEMIAU-
SIAME LYGYJE,** bet Latvijos įstatymų leidėjai 81 balsais už ir 21-nu prieš nubalsavo, kad iš Bralių kapių Rygoje būtų iškelti ten palaidotų apie 200 Raudonosios armijos karių palaikai, nes jų buvimas tose kapinėse užgauna latvių tautinius jausmus. Palaikai, susisiekius su palaidotųjų giminėmis, šios vasaros par-

baigoje bus perkelti į Maza Kapi kapines. Bralių kapių Rygoje buvo įsteigtos 1915 m. Latvijai esant Rusijos imperijos dalimi. Dabartinėje nepriklausomoje Latvijoje apie 52 procentus gyventojų sudaro latviai ir 34 proc. rusų kilmės žmonės.

PASAULINĖ SVEIKATOS ORGANIZACIJA PRANEŠA, kad Sudane ryšium su panašios į AIDS ligos epidemija iš viso gali mirti 400,000 žmonių. Jungtinių Tautų žinioje esantis Vaikų fondas paskelbė, kad nuo šios ligos, kurios baciilas išnešioja maži vabaliukai, pietiniam Sudane, kurio dėl vykstančio pilietinio karo negali pasiekti medicininė pagalba, jau mirė 60,000 žmonių. Rusijoje, kaip praneša Pasaulinė sveikatos organizacija, plinta difterito epidemija. Apie paskirus šios ligos atvejus pranešama ir iš kitų buv. Sovietų Sąjungos respublikų ypač iš Ukrainos.

**LIETUVOS ATGIMI-
MO ĮVYKIŲ CHRONO-
LOGIJA** (tęsinys): 1988 m. lapkričio 1 d. Pirmą kartą po karo Lietuva legaliai švenčia Vėlines. Šv. Mišios Kauno Arkikatedroje Bazilikoje transliuojamos per televiziją (tai antroji religinių apeigų transliacija, pirmoji buvo spalio 24 d. apeigų prie Vilniaus Arkikatedros Bazilikos transliacija). 20 tūkst. žmonių susirenka prie Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo signataro dr. Jono Basanavičiaus kapo. Tą pačią dieną į Vilnių sugrįžta trys žymūs politiniai kaliniai: Viktoras Petkus, aktyvus kovotojas už religines ir tautines teises, Lietuvos Helsinkio grupės narys; kun. Sigita Tamkevičius, Lietuvos katalikų komiteto tikinčiųjų teisėms ginti narys; Gintautas Iešmantas, buvęs marksistas ir kovotojas už tautines teises. Dar vienas kalinys, Balys Gajauskas, turi sugrįžti lapkričio 7 d.

Lapkričio 16 d. A. Brazauskas išvyksta į Maskvą, kur buvo kalbama apie Lietuvos gyventojų nepasitenkinimą siūlomomis TSRS Konstitucijos pataisomis. Lapkr. 17-18 d.d. Lietuvos TSR AT sesija. Sąjūdis apkaltina komunistų vadovybę procedūrinių manevrų naudojimu, kad būtų išvengta balsavimo dėl Lietuvos suvereniteto deklaracijos.

(Bus daugiau)

VL.R.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 • 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
• Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC.
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiuro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SU NAUJU RYŽTU Į PRASMINGĄ DARBĄ

Jurgis Janušaitis

Pradedant Naujuosius Metus visos organizacijos planuoja ir naujus ateities darbus. Įvairių organizacijų darbai, tai gyvosios išeivijos lietuvių lastelės, užtikrinančios visokeriopą, būtinai išeivijai reikalingą veiklą.

Darbščiųjų organizacijų gretose matome ir Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą. Ji išsiskiria iš kitų originalia veikla, kurioje randame daug pastangų išlaikyti išeivijoje tautinį gyvastingumą, ugdyti kultūrinę veiklą, ją visokeriopai remiant, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę – atsigrežiant veidu ir į Lietuvą.

ALT S-gos veiklą praeityje visuomenė gerai pažįsta. Ji atspindėjo išeivijos spaudoje, suvažiavimuose, seimuose.

Ir štai, pradedame 1993 metus ir atsiranda nauji rūpesčiai. Jais nuolatos gyvena ir dabartinė ALT S-gos valdyba, vadovaujama energingo pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno, kuriam niekada nestokojo idėjų, planų, darbų įgyvendinimo.

Apie ALTS-gos būsimą veiklą valdyba š.m. sausio mėn. 12 d., aplinkraščiu Nr.3. informuoja garbės narius, tarybos narius ir skyrių pirmininkus. Aplinkraštyje trumpai nusakomi Sąjungos ir šių metų veiklos planai. Pirmininkas kviečia visus skyrius aktyviai prisidėti prie suplanuotų darbų įgyvendinimo.

Artinantis Vasario 16-tajai, jubiliejinei 75-rių metų Lietuvos Nepriklausomybės šventei, o taip pat ir Kovo 11-tajai, Sąjungos valdyba kviečia prisiminti šias šventes, jų didelę reikšmę Lietuvai ir atitinkamai paminėti visuose lietuvių telkiniuose, šventes ruošiant ALT S-gos skyriams, o kur jų nėra, visi nariai turėtų aktyviai jungtis į kitų organizacijų ruošiamus minėjimus.

Iškeliamas klausimas –

"Veidu į Lietuvą" – padėti Lietuvai. Siūloma net ketvirtoji kepurė Vasario 16-tąją renkant aukas. Taigi kad nebūtų pamišta ir ALT S-gos veikla. Nors kiek žinome, Vasario 16-tąją aukos būdavo renkamos Lietuvių Bendruomenei, ALTAI ir VLIKUI, o praėjusiais metais jau buvo renkama ambasadų išlaikymui, sportininkų į Barceloną pasiuntimui, net Lietuvos našlaičiams ir Caritas.

Aukų rinkimo problema visada buvo, yra ir bus. Kiekvienas tikslas kilnus, visiems reikia pinigų, tačiau ankstyvesnė tradicija buvo išlaikoma, nes Nepriklausomybės šventės minėjimai ir aukos buvo skiriama Lietuvai vaduoti.

ALT S-gos prašymas šį kartą paremti ir "ketvirtąją kepurę" be abejo gali rasti atgarsio ir minėjimuose. O aukos juk renkamos laisvo apsisprendimo principu. ALT S-gos valdyba iš tų aukų žada skirti išeivijai, jos kultūrinei visuomenei veiklai, ką iki šiol darydavo Lietuvių Bendruomenė.

ALT S-gos valdyba numato suruošti Kovo 11-tosios minėjimą Chicagoje kovo 14 d. su prideramai gražiomis iškilmėmis – pamaldomis, Laisvės kovos dalyvių pagerbimu, akademija ir menine programa Jaunimo centre.

Š.m. gegužės mėn. 30 d. numatome surengti a.a. Antano Olio 35-rių metų mirties paminėjimą. A.a. Antanas Olis buvo ALT S-gos žymusis veikėjas, tautinės minties puoselėtojas, vienas iš pagrindinių ALT S-gos kūrėjų ir pirmasis Sąjungos pirmininkas.

A.a. Antano Olio mirties sukaktį prašoma paminėti ir skyriuose.

Š.m. gegužės mėn. 31 d. (Memorial Day) Sąjungos valdyba Chicagoje šaukia Sąjungos Garbės narių, Tarybos narių ir skyrių pirmi-

LATVIJA PARODĖ KIETĄ NUGARKAULĮ

Antanas Dundzila

Šiais laikais, kai pasaulio aplinką dominuoja kompromisai, pataikavimai bei visokiųjų "taikų", "gerovių", "sugyvenimo" ir kitų "dorybių" vardan (prieverta) daromos nuolaidos, tiesaus nugarkaulio pavyzdžiai yra reti, bet jie stebina ir džiugina. Tie tiesaus nugarkaulio pavyzdžiai taip pat dažnai pasibaigia nugarkaulio savininko laimėjimu. Tiesaus nugarkaulio 1990 kovo 11 dienos Lietuva laimėjo nepriklausomybę sau ir atidarė duris, parodė kelią kitiems kraštams.

Tiesus nugarkaulis stebina bei džiugina dar ir todėl, kad jo neturint ar jį iškreipus, daug viešojo politinio gyvenimo "taikių" kombinacijų būna vistiek brangiai apmokamos, deja, iš silpnosios kišenės. Iš tos vargšos kišenės tenka apmo-

ninkų suvažiavimą. Suvažiavime kviečiama dalyvauti Vilties Draugija, "Dirvos" ir "Naujosios Vilties" redaktoriai.

Tie du suvažiavimai daromi drauge, kur bus pabendrauta, aptarta opūs ALT S-gos ateities darbai. O jų gausu. Juk ateinančiais metais vėl įvyks ALT S-gos seimas, kuriam, be abejo, taip pat reikia pradėti ruoštis. Kaip mename, ALT S-gos seimai vyksta kas antri metai, vis kitose vietovėse ir pasižymi savo geromis programomis bei darbingsumu.

Rugsėjo mėn. 5 d. Chicagoje bus minima Tautos šventė, ta proga Sąjungos valdyba ragina ir skyrius šią šventę iškilingai paminėti.

Po ilgesnės pertraukos, jau šią vasarą žada vėl pasirodyti ALT S-gos žurnalas "Naujoji Viltis", kurį redaguoja dr. A. Budreckis, dr. Leonas Kriaučeliūnas ir Antanas Juodvalkis. Straipsnių autoriai jau surasti, medžiaga ruošinama ir redakcija straipsnių laukia iki kovo 15 d.

Tuo maždaug trumpai aptarėme šių metų ALT S-gos planuojamą veiklą. O jau žinome, kad Sąjunga yra finansiniai parėmusi Lietuvos Tautininkų Sąjungą seimo rinkimo metu ir ugdo Lietuvių Tautinio kultūros fondo veiklą, kurią sėkmingai pradėjo, jai vadovavo darbštusis Tautinės Sąjungos veikėjas inž. Jonas Jurekūnas.

Šiuo metu šiam Fondui vadovauja nauja valdyba, apie kurios veiklą, manau, bus Dirvos skaitytojai painformuoti.

kėti už "draugišką", "taikų" boikotą, blokadą, šantažą, už visokiais kitokiais būdais daromus kraštui ar visuomenei nuostolius. Pvz., po 1990 kovo 11 Lietuva buvo priversta mokėti milžiniškas kainas.

Š.m. vasario 3 d. NEW YORK TIMES laidoje sužinojome apie džiuginantį, tiesaus Latvijos nugarkaulio parodymą. Taip, kaip anksčiau Lietuva kad buvo pavyzdžiu kitiems kraštams, kabar su pasigėrėjimu galime žiūrėti į latvius.

Latvijos parlamentas 81 prieš 21 balsų dauguma priėmė nutarimą pašalinti Sovietų Sąjungos kariškių kapus iš Rigos karių kapinių. Jie bus perkelti į kitas kapines Rigoje, nes, kaip vienas latvis pareiškė, "Jie čia buvo palaidoti, norint išniekinti mūsų kapines". 1915 m. įsteigtos kapinės 1918–1940 m. laikotarpyje buvo tapusios latvių tautos šventove. Oficialiai buvo pranešta, kad šiuo parlamento nutarimu tenorėta atstatyti istorinę vietovę į jos buvusių padėti.

Aišku, toks nutarimas pašalins "taiką bei kitas "gėrybes" saugančios kaimyninės šalies šerius, kuri, nevyntojant žodžių į popierį, Latviją buvo pusšimtį metų okupavusi. Reikia manyti, kad tuoj kils žmogaus teisių gynėjų balsai, tik šiuo kartu jie bus, kaip Gogolio "Mirusios sielos", mirusiųjų teisių gynėjais... Tačiau pagarbą priklauso latviams, kad jie didele balsų dauguma tokį nutarimą nubalsavo ir savo teisių, latvišką nugarkaulį parodė. Latviai čia yra gražiu pavyzdžiu ir kitiems. Pavyzdžiu yra ypač dabartinei Lietuvai, kuri ža-

da dairytis į rytus ir valstybės vairą atidavusi į buvusių Maskvos marijonečių rankas. Juk nežinia kuo kada pasitikėti, kai skaitai, kad A. Brazauskas veidmainiavo didelę savo viešojo gyvenimo dalį, kad jis teigia niekada nebuvęs komunistu "pagal įsitikinimą" (DRAUGAS, 1993-I-27). Taigi, gal jis buvo tikrai doras žmogus: iškilo į komunistinės imperijos viršūnes, nes, nežiūrint rizikos, turbūt tenorėjo gerai gyventi (jau nekalbant apie galimybę pagyventi Sibire).

Latvių pavyzdys dabar, Lietuvos pavyzdys 1990–III-11 yra gretintini su Izraelio valstybės nugarkaulio teisumu. Savo krašto reikalingų sargyboje Izraelis su nieku neflirtuoja ir savo nugarkaulio svetimųjų labai nelanksto. Taigi, dėl nugarkaulio tiesumo nėra ko latviams, mums ar estams atsiprašinėti ar raudonuoti. Jei kas latvius dabar kritikuos, tiems atsakyтина Izraelio pavyzdžiu. Kokie principai taikomi žydams už jų teisėtą savo interesų gynimą, tie patys taikytini ir Latvijai, Lietuvai bei Estijai.

Reikia pripažinti, kad čia suminėtas NEW YORK TIMES straipsnis buvo gana santūriai latviams parašytas. Tai irgi reikšmingas bruožas, nes visokiausi rusų kolonistų – pelėdžiukų reikalai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje paprastai būna kruopščiai ginami.

Latvių nutarimas yra pamoka ir mums išeivijoje. Jis aiškiai prieštarauja vienam 1992-X-10 d. Washingtono įvykusio Lituanistikos instituto suvažiavimo prelegentui, kuris savo kalboje viešai apgailestavo Lietuvoje neberadęs... Lenino paminklų. O tempore o mores, o stulpi profesores!!! (Atsiprašau už lotynų kalbos klaidas.) (1993-11-3)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS

DEIMANTINĖ DPL. INŽ. JONO VASIO SUKAKTIS

Jurgis Gimbutas

Nuo 1948 metų gyvena Bostone pasižymėjęs Lietuvos laisvės kovotojas dipl. statybos inžinierius Jonas Vasys. Šiam visuomenininkui sausio 19 dieną sujėjo 75 metai. Inž. Vasys yra vedęs Bronę Stanionytę ir užaugino tris sūnus. Jono Vasio gyvenimas buvo ne eilinis, ne savanaudiškas, o atsidavęs šeimai ir tautai, surizikuojant ir savąją gyvybę, kai to reikėjo. Dėl to verta su tokiu gyvenimu susipažinti, o jį pažinusiems – prisiminti. Lietuvių enciklopedijoje gana išsamiai parašyta apie inž. Joną Vasi 33 ir 37 tomuose, tad čia bus tik santrauka ir keli priedai.

Šis žemaitis gimė 1918 metų sausio 19 dieną Luokės valsčiaus Pavirvyčio kaime. 1936 m. baigė Telšių gimnaziją, studijavo VDU technikos fakultete, 1940 m. baigė Lietuvos Karo mokyklą aspirantu leitenanto laipsniu. Nuo 1941 m. dirbo VDU Statybos fakulteto laborantu ir 1943 m. apgynęs diplominį projektą, buvo pakeltas į mokomojo personalo asistentus Statybinės statikos katedroje, kuriai vadovavo garsusis prof. dr. Kazys Vasiliauskas – mūsų solenizantui ne giminė.

Šalia darbo universitete, kuris buvo tęsiamas neoficialiai, okupacinei vokiečių valdžiai uždarius universitetą, inž. Vasys (tada Vasiliauskas) dirbo inžinieriumi Lietūkio bendrovėje Kaune iki pasitraukimo iš Lietuvos 1944 m. rudenį. Gimnazijoje Jonas Vasys buvo skautas, universitete Plieno vyras (korporantas).

Sovietinėje okupacijoje buvo kalintas už priešbolševikinę veiklą. 1941 m. birželio sukilimo partizanas, vėliau – Laisvės kovotojų rezistentas prieš okupantus vokiečius – ir vėl kalėjime Kaune 1941 m. gegužės 2 d.

iki rugpjūčio 3 d.

Kartu su J. Vasiu Geštapas suėmė Bronių Budginą, Izidorių Kurkietį, Joną Mildažį, Juozą Rudoką ir Jurgį Valiulį (vėliau pakeitusį pavardę į Karolį Drungą).

Nuo pat atvykimo į JAV Jonas Vasys sėkmingai vertėsi statybos inžinieriaus praktika iki 1983 metų keliose Bostono statybinių projektų bendrovėse. Pats vienas ar su kitais suprojektavo tiltų, pramoninių pastatų, vandentiekio bei kanalizacijos įmonių, elektros jėgainių, kariuomenės bazių pastatus. Vienas tokių darbų – incineratorius Chicagoje buvo pripažintas vienu iš dešimties 1969 metų geriausių projektų Amerikoje.

American Society of Civil Engineers & Boston S.C.E. pripažino savo Jonui Vasiui "amžiną narystę" (Life Membership). Ne kiekvienam tos profesinės organizacijos nariui suteikiama toji didelė garbė. Lietuvių visuomenėje inž. Vasys darbavosi, kur tik jo reikėjo: SLA, Am. liet. inž. sąjungoje, Lietuvių Bendruomenėje, liet. respublikonų klube, Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungoje. Dažniausiai jam tekdavo pareigos valdybose. Rašė lietuvių spaudai ir Lietuvių enciklopedijai.

Jonas Vasys pateikė medžiagos iš savosios patirties 1983 metais išleistai knygai "Laisvės besiekiant" (redagavo dr. Algirdas Vokietaitis). Tame Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungos įnaše antinacinės rezistencijos istorijai Jono Vasio pavardė paminėta 5 (penkis) kartus. Pateiksiu kelias detales iš tos knygos. Apie pagrindinį laikraštį "Laisvės Kovotojas":

"Ši paskutinė LLKS spaustuvė buvo Geštapo aptikta ir likviduota pulk. K.

Dipl. inž. Jonas Vasys

Ambraziejaus arešto pasėkoje, kada Geštapas 1944 m. balandžio 30 – gegužės 1 d. vykdė savo stambiausią akciją prieš lietuvišką antinacinę rezistenciją Lietuvoje. Tos akcijos aukomis tapo ir žymesnieji LLKS pagrindinės spaudos veikėjai ir bendradarbiai: Bronius Budginas, Jonas Mildažis, Juozas Rudokas, Jurgis Valiulis – Drunga ir Jonas Vasiliauskas – Vasys. "Laisvės kovotojo" spaustuvininkui Vytautui Pyragiui ir jo broliui Jonui vėl pasisekė pasprukti ir išvengti suėmimo" (cituota iš 49 pusl.). Kitoje

PASKUTINĖ LIETUVIŠKOSIOS MUZIKOS TRANSLIACIJA PER NEY YORK TIMES RADIO STOTIS

J.P.L.

New York Times dienraščio radio stotys WQXR 1.550 A.M. ir 96,3 FM 20 metų be pertraukos transliavusios lietuvišką muziką ir lietuvių kompozitorių simfoninius kurinius, šiais 21 metais, vasario 13 dienos vakare, 11:30 valandą ją perduos amerikiečiams, klasikinės muzikos klausytojams, paskutinį kartą. Priežastys yra kelios. Per paskutinius dešimt metų stotis labai išsiplėtė ir buvo priversta ieškoti didesnių pa-

vietoje skaitome paties inž. Jono Vasio pasisakymą: "Buvau inž. J. Jurkūno prisaidintas 1941 m. rudenį ir įjungtas į organizacinį LLKS skyrių. Pagrindinė mano užduotis buvo sudaryti tinkamą pagrindinės spaudos platinimo tinklą, kad LLKS spauda pasiektų visą Lietuvą.

Būdamas V.D. universiteto mokomojo personalo nariu, galėjau lengvai užmegsti ryšį su studentais, kurie važiuodami atostogoms namo, platindavo spaudą po visą Lietuvą. Nuo 1943 m., kada pradėjau dirbti inžinieriumi Lietukoje, į ten dažnai atvažiuodami skyrių atstovai iš visos Lietuvos, pasiimdavo platiniui ir LLKS spaudos" (cit. iš 53-54 pusl.).

Toliau J. Vasys sumini savo ryšininkus su miestais, tarp jų ir bostonietį inžinierių Vytautą Izbiciką, perdavusį rezistencinės spaudos Latvijon. Kiekvienam verta pasiskaityti 54 puslapyje, kaip mandriai Jonas Vasys prieš 50 metų nešiodavo didesnius kiekius mirtinai pavojingo "Laisvės Kovotojo" Kauno Laisvės alėja ir kaip ten buvo jo kambaryje.

Sveikiname jubiliatą!

talpų ir išsikelti iš N.Y. Times dienraščio pastato, kuriame ji įsikūrė 1935 metais. Naujose, erdviuose patalpose, 122 Fifth Avenue, New York, NY., su pačiais naujausiais technikos reikalavimų siuntimo aparatais, kurių nei viena kita stotis dar neturi, pertvarkė stočių veiklą pramatant būsimiems 21-jo šimtmečio reikalavimams. Dviejų valandų programa "In the Listening Room" transliuota 23 metus taip pat užsibaigs šio sezono pabaigoje. Šios programos ribose, prieš 21 metus lietuviškoji kultūra ir lietuviškoji muzika rado sveiką prieglobstį. Programos įkūrėjas, abiejų stočių muzikinių programų direktorius, Robert Sherman, be šios programos vadovauja dar kitoms devynioms programoms. Šiais metais jis yra pakviestas profesorium dėstyti radio stoties uždavinius rengiant muzikines programas, garsiojoje Juiliard muzikos mokykloje.

Iš visų jo vadovaujamų programų "In the Listening Room" buvo pati populiariausia. Įvairumu ir pasaulinio garso menininkų pasirodymais ir pasikalbėjimais

sutraukdavo daugiausia radio klausytojų gyvenančių toli nuo New Yorko. Nėra galimybių apskaičiuoti kiek milijonų amerikiečių, radio klausytojų, per dvidešimt metų klausėsi.

Lietuviškos programos ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Girdėję rašė stočiai laiškus išreikšdami savo dažniausiai palankią nuomonę. Pastebėtina, kad nežiūrint prašymų ir raginimų spausdintų lietuviškuose laikraščiuose, per dvidešimt metų lietuviai nėra parašę stočiai dvidešimties laišku.

Svarbia programos dalymi buvo muziką lydinčių tekstų parengimas. Atgal pažvelgus, dabar yra sunku įsivaizduoti kiek daug informacinės medžiagos buvo sutalpinta kiekviename kelių žodžių sakinyje. Šią "konspiraciją" pastebėjo tik du lietuviai. Tekstuose, pagal reikalą, atsispindėjo Lietuvos valstybės istorija, lietuvių tautos atsparumas ir nenusileidimas priespaudai, nepriklausomybės atstatymas ir atstatymo aplinkybės, ekonominiai ir kultūriniai laimėjimai, išsamios lietuvių veikėjų, rašytojų, kompozitorių, menininkų ir kitų tautai nusipelnusių asmenų biografijos ir eilė kitų žinių surištų su tos dienos programa. Visus tekstus parengdavo dr. J.P. Lenkaitis.

Atsižvelgiant į tuolaikinius Amerikos ir Sovietų Sąjungos politinius santykius, "idant nepapiktinti mažulėlių" buvo nusistatyta, kad programą pradedant reikia vienu sakiniu nusakyti ir programos tikslą. Ji visuomet būdavo pradedama: "Šioji programa nėra politinio pobūdžio. Jos tikslas yra supažindinti klausytojus su lietuviška muzika, jos kūrėjais ir bendrai su mums (amerikiečiams) nežinoma turtinga lietuvių tautos kultūra". Nežiūrint kad žodžiai kiekvieną kartą buvo šiek tiek skirtingi, pati prasmė niekad nepasikeitė. Teksto sakiniai buvo taip parengti, kad kiekvienas pasiklausęs iš karto suprastavo tuos "nepolitinius" pareiškimus.

Pirmoji transliacija įvyko 1972 metais vasario 16 dieną 9:30 valandą ryto, Kiprui Petrauskui uždainavus "Saulėlė raudona".

***

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro paskutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

Inž. dr. Jurgis Gimbutas savo namuose Arlington, MA prie spaudos projektų.

DIDELĖ IR SVARBI KNYGA IŠ LIETUVOS

"LIETUVIŠKŲ PERIODINIŲ LEIDINIŲ
BIBLIOGRAFIJA"

Edvardas Šulaitis

Taip vadinasi pati sunkiausia (sverianti daugiau negu 7 svarus) knyga, kurią praėjusią vasarą parsivežiau iš Lietuvos. Tai 948 pusl. turintis Juliaus Tamošiūno leidinys, apimantis 1832-1982 metų laikotarpį su gausybe iliustracijų. Knyga unikali savo pobūdžiu, kokios iki šioliai dar neturėjome.

Teko aplankyti šios knygos autorių Kaune ir patirti apie jo gyvenimą ir sužinoti priežastį, kodėl jis atsidavė lietuviškai spaudai. Jis papasakojo, kad lietuviškais periodiniais leidiniais plačiau susidomėjo 1956 m., grįžus iš tremties Vorkutoje, kur iškalėjo 10 metų. Įsidarbinus statybinėse organizacijose, autoriui buvo proga apkelti Lietuvą ir įvairiose vietovėse aptikdavo lietuviškų laikraščių bei žurnalų, kuriuos stengdavosi įsigyti. Metai po metų vis didėdavo šių leidinių kolekcija, kurią pradžioje tekdavo slėpti nuo sovietinio saugumo akių. Tačiau kuomet prasidėjo persitvarkymo ir viešumos metai, jau buvo ne tik galimybė apie tokius leidinius kalbėti, bet ir juos parodyti. Tokiu būdu Tamošiūnas 1989 m. surengė šių leidinių parodą ir išleido gana stambų (180 pusl. įrišta kietais viršeliais) katalogą. Tame kataloge Tamošiūnas taip rašė:

"Šiandien, kai Lietuvoje vėl atbudimo, susikaupimo, vilties ir vienybės metas, kiekvienas pagal galimybes turime įnešti savo indėlį į tautos sąmonės aruodą. Todėl, turėdamas galimybę ir sukaupę bei išsaugotą Lietuvos periodinės spaudos medžiagą, ryžausi parodyti tautiečiams Lietuvos periodinės spaudos nueitą kelią, t.y. 1883-1940 m.

Po šios parodos, tautiečių paragintas, ėmėsi dar didesnio darbo ir ryžosi tikrai milžiniškam žygiui, parodyti lietuvių periodiką nuo jos pradžios iki šių dienų. Ko neturėjo jis pats, naudojo knygų rūmų periodinės spaudos aprašais, valstybinių ir privačių bibliotekų bei muziejų medžiagą. Pridėjus savo kolekciją, kurioje buvo apie šimtas tūkstančių vienetų ir apie pustrčio tūkstančio atskirų pavadinimų, susidarė jau didelis

pluoštas medžiagos. 1989 metais autorius ryžosi važiuoti net į JAV ir rinkti medžiagą ALKOS muziejuje Putname.

Šiame unikaliame leidinyje, kuris apima bibliografiją 150 metų laikotarpyje, alfabeto tvarka yra pateikiama informacija apie 3289 leidinius.

Autorius įtraukė lietuviškus periodinius leidinius, nepaisant kokia kalba jie buvo parašyti; be to įdėjo kitų tautinių bendrijų laikraščius bei žurnalus, kurie ėjo lietuvių kalba (žydų, lenkų, vokiečių, rusų). Be to, įtraukė vienkartinis, metraščius, akademinius leidinius, šapirografu, rotatoriumi ir rašomąja mašinėle rašytus leidinius. Duomenis metrikoms ėmė iš pačių leidinių, o kurių neturėjo – iš publikuotos medžiagos apie juos. Prie metrikos yra pateikta apie 1000 periodinių leidinių viršelių ir antgalvių iliustracijų.

Nežiūrint, kad leidinyje įtraukta nepaprastai daug medžiagos, tačiau jis, aišku, negalėjo būti pilnas, o taip pat visiškai tikslus. Tą suprato ir pats autorius ir įžangoje rašo: "Kadangi rengdamas leidinį negalėjau akivaizdžiai susipažinti su visa medžiaga, galimas daiktas, kad dėl tos priežasties atsirado kai kurių netikslumų (datuojant leidinius, rašant redaktorių ir leidėjų pavardes ir pan.). Skaitytojams, kurie minėtus netikslumus nurodys, autorius iš anksto dėkoja."

Kaune asmeniškai nemaža teko bendrauti su J. Tamošiūnu ir pamatyti gausią jo leidinių kolekciją, kurią jis yra įkūręs privačiame bute (jis pats gyvena kitoje vietoje). Jis prašė paraginti išeivijos lietuvius, turinčius periodinių leidinių jam padėti, o taip pat patikslinti ar papildyti šiame tome išspausdintą medžiagą. Kadangi bus leidžiama antra šios bibliografijos knygos dalis (ji apims bibliografiją iki šių dienų, o taip pat pataisas ir papildymus), tad dar yra laiko prisidėti su medžiaga. Kadangi šį milžinišką darbą autorius atliko vien tik savo jėgomis ir išleido savo lėšomis (neskaitant negausaus talkininkų

Julius Tamošiūnas – kairėje "Lietuviškų periodinių leidinių bibliografijos" knygos autorius ir leidėjas Kaune su žurnalistu ir rašytoju Romualdu Norkumi. Nuotrauka padaryta J. Tamošiūno archyve., Ed. Šulaičio nuotr.

būrelio), būtų gera, kad tautiečiai ir finansiniai jį paremtų arba bent įsigytų knygą. Autoriaus adresas: Julius Tamošiūnas, Varnių 28-19, Kaunas 26, Lithuania.

Čia reikia pažymėti, jog bene pirmasis iš Amerikos autoriui į pagalbą atskubėjo didelis lietuviškos spaudos mylėtojas ir rinkėjas dr. Ka-

zys Pemkus, iš Chicagos apylinkių, kuris jam į Kauną pasiuntė daugiau negu 400 papildymų. Laukiama ir kitų rinkėjų atsiliepimo.

JULIUS TAMOŠIŪNAS
Lietuviškų periodinių leidinių bibliografija, 1832-1982. Kaunas, 1991 m. Redaktoriaus Virgilijus Šatas, daili-

ninkas Vytautas Lisauskas, korektorė Nijolė Širvaitytė, nuotraukos Virgilijaus Šato, Jono Ivaškevičiaus ir Vytauto Ajausko, rinko ir maketavo "Tėviškės žinių" laikraščio techninis centras Kaune. Tiražas 1100 egz. iš jų 27 vardiniai ir 27 numeruoti. Spaudė "Ryto" spaustuvė Klaipėdoje. Kaina nepažymėta.

***

PIEŠINIŲ IR RAŠINIŲ KONKURSAI BAIGIASI KOVO 1 D.

JAV LB Švietimo tarybos koordinatorė mokykliniams reikalams primena, kad Švietimo tarybos paskelbti piešinių ir rašinių konkursai baigiasi kovo 1 dieną. Konkursų taisyklės buvo išsiųstos visų lituanistinių mokyklų vedėjams. Pasakų tekstai ir knygelės kietais viršeliais (naudojamos ketvirtajai piešinių konkurso grupei ir rašiniui "Mano šeimos medis") gaunamos Švietimo taryboje: 8626 S. Mozart St., Chicago, IL 60629 / 312-778-0358.

Turint klausimų, prašom kreiptis į Vida Brazaitytę: 9201 S. Moody Ave., Oak Lawn IL 60453 / 708-598-8331.

***

LIETUVA 1993

Grupinės kelionės:

Balandžio 5 – 20
Gegužės 3 – 18
Gegužės 6 – 24
Gegužės 17 – birželio 1
Gegužės 25 – birželio 9
Birželio 1 – 16
Birželio 14 – 29
Birželio 15 – 30

Birželio 22 – liepos 7
Birželio 28 – liepos 13
Birželio 29 – liepos 14
Liepos 5 – 20
Liepos 6 – 21
Liepos 12 – 27
Liepos 13 – 28
Liepos 19 – rugpjūčio 3

Liepos 26 – rugpjūčio 10
Rugpjūčio 2 – 17
Rugpjūčio 3 – 18
Rugpjūčio 9 – 24
Rugpjūčio 23 – rugsėjo 7
Rugpjūčio 30 – rugsėjo 14
Rugpjūčio 31 – rugsėjo 13
Rugsėjo 20 – spalio 6

• Galima keliauti su grupe arba pavieniui. Skrendant pavieniui galima keliauti bet kuriom dienom.

• Galima imti kelionę su pilnu aptarnavimu arba tik lėktuvo bilietą. Galima imti lėktuvo bilietą ir kelionę su daliniu aptarnavimu. Pav. viešbučiai tik tam tikruose miestuose, arba kelionė be pietų ir pan.

• Viešbučiai šiuose Lietuvos miestuose: Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Klaipėda, Palanga, Alytus, Marijampolė, Ukmergė, Anykščiai, Kėdainiai, Raseiniai, Jurbarkas, Druskininkai, Rokiškis.

• "Vyties" atstovai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje.

Dėl daugiau informacijų ir registracijos kreiptis į agentūrą

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.
Brooklyn NY 11229

Tel. 718-769-3300; 1-800-952-0119

FAX 718-769-3302

Telex 216 282

KAIP 1994 M. ŠVĖSIME JUBILIEJINĘ DAINŲ ŠVENTĘ Tėvynė laukia savo vaikų

Daugiau kaip pusę šimtmečio Lietuvoje ir išeivijoje puoselėjome dainų ir šokių švenčių tradicijas savo vaikams ir anūkams perduodami brangų lietuviškumo jausmą, meilę Tėvynei Lietuvai, tautos kultūrai. Ji mus išskirdavo iš margaspalvės kitų tautybių visumos.

Išeivijoje buvo surengtos 9 šokių ir 7 dainų šventės, kurios be abejo turėjo įtakos kad iš Lietuvos tautinės atminties neišblėstų laisvos dvasios, laisvos kūrybinės raiškos pojūtis. 1994 m. Lietuvoje bus švenčiama jubiliejinė dainų šventė. Šį kartą ji bus viena visų Pasaulio Lietuvių dainų šventė.

Visas šios šventės iškilmingas atidarymas planuojamas Kaune prie Laisvės paminklo ir Nežinomojo Kareivio kapo liepos 8 d. 1994 metais. Po oficialios atidarymo dalies būtų visų dalyvių eitynės į Dainų slėnį, kur prasidėtų "Pirmoji dainų diena".

Po šventinio koncerto Kaune, visi išvyktų į Vilnių. Tuo laiku Vilniuje (liepos 8 d.) senamiesčio kiemuose ir aikštėse vyktų Folkloro vakaras, o apie 9 val. vakaro visi dalyviai rinktųsi į bendrą vakaronę Kalnų Parke.

Čia būtų sulaukta iš Kauno atvežtoji dainų šventės ugnis ir vėliava.

Liepos 9 d. yra pavadinta "Šokių diena". Planuojami du koncertai "Žalgirio" stadione. Visi išeivijos šokių kolektyvai, be bendros šokių programos, turės galimybę pasirodyti ir atskiromis dalyje "Tėviškės Pastogėje", kurios programą paruos ir šokius parinks išeivijos šokių kolektyvų meno vadovė Rita Karasiejiene. Visi Lietuvos šokėjai, tuo metu būdami aikštėje, pritartų

išeivijos atlikėjams sudaryti tam tikrą antūražą (atlikdami pritaikytus judesius).

Reikia paminėti kad išeivijos šokių kolektyvų dalyvavimas šventėje tuo neturėtų apsiriboti. Visi kviečiami įsijungti į bendrą šventės šokių repertuaro atlikimą. Veteranus kviečia dalyvauti šokant: "Aguonėlę". Ją atliktų pirmųjų švenčių šokėjai, baletmeisteriai, visi kurie prisidėjo prie lietuviško šokio išlaikymo ir puoselėjimo Lietuvoje ir išeivijoje.

Visiems Lietuvos ir išeivijos jaunimo šokių kolektyvams yra paskirtos trys repertuaro dalys: "Kaip aguonėlę sėjo", "Amžių vėjai", "Subatvakaris".

Išeivijos šokių meno vadovė R. Karasiejiene greitai laiku praneš kokiame dalyje planuoja išeivijos jaunimo šokių kolektyvų pasirodymą.

Liepos 10 d. prasidėtų iškilmingomis mišiomis Vilniaus Arkikatedroje, po kurių būtų eitynės iš Katedros aikštės į Vingio parką – taip planuojama pradėti "Antrąją dainų dieną".

Programa atliktų stipriausieji Lietuvos chorai suskirstyti į vaikų, moterų, vyrų, mišrių chorų kategorijas.

Pabaigoje visi (įskaitant ir išeivijos chorą) dainuotų jungtiniame chore, kurio repertuaras beveik visiems išeivijos chorams puikiai žinomas: J. Naujalio – "Lietuva brangi", Č. Sasnausko – "Kur bėga Šešupė", J. Strolia – "Parveski Viešpatie", S. Šimkus – "Lietuviais esame mes gimę", L. Abariaus – "Leiskit į Tėvynę". Kaip matote dėl repertuaro sunkumo išeivijos chorams reikėtų per daug būkštauti.

Dainų dienoje yra skirta

Bostono Sodauto etnografinis ansamblis spektaklyje "Ten, kur anglių kalnai steri". Ansamblis Vasario 16 minėjime Bostone atliks meninę programą. D. Dilbienes nuotr.

AR KARINĖ PREKYBA DUOS RUSIJAI TVIRTĄ VALIUTĄ?

(Atkelta iš 1 psl.)

gaminti paprastiems ginklams (šautuvams, patrankoms ir kt.) dalis, bet modernių ginklų gamyba ir jos kontrolė – Rusijos reikalas. Rusija nemato reikalo aiš-

25-30 min. laiko tarpas vien išeivijos chorų pasirodymui. Išeivijos chorų meno vadovė Dalia Viskontienė, turinti garbingą praktiką ir žinanti mūsų chorų pajėgumą, ruošia šios dalies programos repertuarą. Greitu laiku turėtume Jums apie tai smulkiau pranešti, o šiuo metu jau yra žinoma kad visi išeivijos chorai turės progos ir garbės pirmą kartą Pasaulio Lietuvių dainų šventėje atlikti naują išeivijos kompozitoriaus Jono Govėdo kūrinį, poeto B. Brazdžio žodžiais "Viešpaties Pasaulis". Šio kūrinio mecenatas yra Kanados Lietuvių bendruomenė, kuri investuoja pinigus ne tik į pavienių asmenų kūrybinius pasiekimus, bet visada remia visų kultūrinių grupių, vienetų, švietimo įstaigų darbą.

Visa išeivijos organizacinę ir meninę darbą ruošiant į neeilinę 1994 metų Pasaulio Lietuvių dainų šventę, kaip apjungiantis vienetas koordinuoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kurios pirmininkas Bronius Nainys ir vicepirmininkė kultūros reikalams Vitalija Vasaitienė turi patirties šioje srityje.

Didžiukimės gimę lietuviais, didžiukimės savo tauta, išlaikiusia gilią tradicijas ir nors trumpam planokime sugrįžti į kraštą, kur Lietuva, kaip motina išsiilgusi laukia po visą pasaulį išsiskirčiusių savo vaikų.

Org. komitetas

kintis dėl ginklų pardavimo, nes nemano, kad tai destabilizuotų taiką. Be to jos ginklų rinka sumažėjo, tuo tarpu kai Amerika tebeturi ją plačią. Rusija parduoda ginklus kreditan, o tokie klientai, kaip Vietnamas, Cuba ir kt., retai atsilygina. Laikraštyje "Komsomolskaja pravda" ("Komjaunimo tiesa") buvo pateikti duomenys, kad iš 146 milijonų rublių už parduotus ginklus kreditan, Rusija neatgaus virš 40%.

Rusija dabar jau nori tvirtos valiutos už ginklus. Tačiau dažnai jos dabartiniais ginklams trūksta kai kurių dalių, nes jos gaminamos buvusios Sovietų sąjungos kraštuose, ir jie beveik neturi tradicinių klientų, kaip Sirija, ir Indija. Anksčiau ir Sirija ir Indija gaudavo visą ginklų komplektą per vieną Sovietų ministeriją. Tai buvo labai patogiu, nes ginklai buvo geri ir pigūs.

Rusija praeitais metais prarado 7 milijonus dolerių, nes Jungtinės Tautos uždraudė parduoti ginklus Libijai, Irakui, Kroatijai, Bosnijai.

Sovietų karinė pramonė prarado prestižą po Persijos

įlankos karo, kai Amerika ir jos sąjungininkai triuškinančiai nugalėjo Iraką, apsiginklavusį sovietiniais ginklais. Tačiau Rusijos apsiginklavimo komiteto pirmininkas paaiškino, kad Irakui nebuvo parduoti geriausi ginklai, jie buvo seni, be to netinkamai naudojami.

Visi čia minėti reikalai apsunkina Rusijos ginklų pardavimą, nors buvo susitarta su Iranu dėl trijų povandeninių laivų už 750 milijonų dolerių.

Planuotą platų karinių gamyklų performavimą civilinei gamybai ignoravo tų gamyklų vadovai ir tik dabar šis procesas pradedamas. Tačiau yra didelių sunkumų, nes pvz. mikrobanginės krosnelės nėra geros kokybės, be to neturi paklausos dėl aukštos kainos.

Rusija būdavo nepatenkinta Busho administracijos pastangomis suvaržyti ginklų pardavimą, nors pati Amerika tuo pačiu metu jais plačiai prekiaudavo. Rusijos Kongresas kritikavo B. Jelciną, kad per daug Rusijos veiksmus reguliuoja Washingtono administracija. Nors pats B. Jelcinas ypatingai piktinosi, kad Rusija negali įvykdyti įsipareigojimo Indijai, parduodant raketas ir išreiškė viltį, kad B. Clintono administracija gal tuo reikalu bus tolerantiškesnė.

Svečias iš Vilniaus, tenykščio Jaunimo Teatro aktorius, Algirdas Grašys linksmia Chicago lietuvius Jaunimo Centre įvykusiame renginyje. Ed. Sulaičio nuotr.

TRANSPAK praneša:

Didžiausias skaičius siuntinių į Lietuvą siunčiama per TRANSPAK firmą. COPYRIGHT

Konteineriai siunčiami kas savaitę

Siunčiame "AIR CARGO".

Maisto siuntiniai: sūris, aliejus, dešros ir kiti produktai, 55 svarai \$98. Vien tik mėsos gaminių 22 sv. \$98. Galima užsakyti aspirino ir vitaminų.

P pinigai pervedami **Doleriais**.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

CLEVELANDO

apylir. kių gyventojai vežkite – PAK MAIL

RŪTA DEGUTIENĖ

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

216 943-4662

TRANSPAK

2638 W. 69TH ST. CHICAGO, IL 60629

1-312-436-7772

TURISTO LIGA

Dr. Jonas Stankaitis

Mielas Redaktoriau,

Pajudėjus turizmui į Rytines Europos valstybes, ši liga yra labai aktuali. Rašiau pasinaudodamas "International Travelers" žurnalais. Tikiu, kad mano straipsnis pasieks tikslą.

Jūsų Jonas Stankaitis

Tai viduriavimas, kuriuo dažnai suseraga ilgų distancijų turistai.

Šiai ligai dar nėra nustatęs lietuvių medicinoje termino. Anglų – Amerikiečių teritorijose ji vadinama Travelers diarrhea, o tarptautinėje medicinoje diarrhea turista. Pastarasis aptarimas skamba neblogai.

Tai liga, kuri prasideda skystu viduriavimu. Bet ji gali turėti labai platų spektrą, siekianti net dizenterijos formą: viduriuojant gleivių bei kraujo masėmis. Tipiška ligos eiga yra trumpa, užtrunkanti nuo vienos iki 5 dienų ir be kraujo pėdsakų, be pakilusios temperatūros.

Šios ligos kursas yra lengvas ir todėl sergančių statistika nėra pilna. Tačiau yra tikra, kad kas metai 16 milijonų žmonių iš aukščiau industrializuotų kraštų keliauja į besivystančias bei kolonijas, kurių 6 milijonai suseraga šia turistu liga. Iš jų 30 %, bent trumpam, turi atsigtį, o 40 % sušalinti paskirtą aktyvumą. Ši problema prislėgia turistų entuziazmą.

Viso pasaulio turistai išleidžia kas met apie 100 milijonų dolerių, kurių didesnę dalį atitenka gydymui ir tik mažesnę dalį padeda besivystančioms tautoms.

LIGOS ETIOLOGIJA

Didžiausią procentą turistų viduriavimų sukelia patogenai, kurie patenka į turistų virškinamąjį traktą su užterštu maistu ar vandeniu. Patogenas yra mikroorganizmas arba medžiaga galinti sukelti ligą. Šios ligos patogenai yra sekantys: 1. bakterijos 2. virusai 3. parazitai ir 4. grybeliai.

Jau dabar yra aišku, kad dažniausia turistų ligos priežastimi yra bakterijos Escherichia coli invazija. Ši bakterija yra tiek "populiari", kad anglai-amerikiečiai ją vadina trumpai – E. coli.

E. coli pernešama iš žmogaus į žmogų. Jos invazijos pastebimos skirtinguose geografiniuose klimatinuose zonose ir skirtinguose metų laikotarpiuose. Ji yra 75 % turistų viduriavimo kaltininkė. Idomu, kad E. coli gali būti rami storųjų žarnų inamė ir tik, pasikeitus gyvenimo sąlygomis, virsta piktybine.

E. coli šeima susideda iš 4-rių grupių. Morfologiškai jos visos vienodos tik su skirtingais puolimo bei apsigynimo būdais.

Šios grupės yra:

A. E. coli gali sukelti dizenteriją (Shigella) panašų viduriavimą. Jos išveržia į žarnų epitelio celių vidų ir celių viduryje dauginasi! Celių grupės, – audiniai miršta, palikdami žarnų viduje žaizdas.

B. E. coli nepilnai suprantamai iššaukia viduriavimą. Jos prilimpa prie žarnų gleivinės ir, neišslydamos į epitelio celes, jas sunaikina. Išnaikina žarnų gaurelius.

C. E. coli turi plaukelius, kurių pagalba prisikabina prie audinių celių. Maitinasi celių kūnais ir jas naikina.

D. E. coli gamina nuodą – verotaksiną. Nuodas labai stiprus, greitai griauja žarnų audinius, sukelia kraujuotą žaizdą ir žarnų turinys nusidažo ružvą.

Be čia minėtų bakterijų Rytinėje Europoje ir Lietuvoje užtikamas Streptococcus bovis (jaučio) bakterijos. Jos gyvena galvijų žarnose ir užsikrečiama per excretą – išmatas. Jų inkubacinis periodas nuo 1 iki 3 dienų. Liga prasideda be perspėjimo. Trenkia, kaip perkūnas iš giedro dangaus ir tęsiasi nuo 6 val. iki 2-jų dienų.

Ši infekcija jautri pagrindiniams antibiotikams.

VIRUSAI

Virusų repertuaras šioje muzikoje labai siauras. Tai už bakterijas mažesni mikroorganizmai. Susirgimai tik endemiško pobūdžio, užtikami Vidurinėje Amerikoje.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos St. Peterburgo skyriaus narių dalis metinio susirinkimo metu.

rikoje. Čia paminėtina, kaip trumpų distancijų turistų liga, keliaujančių autobusuais iš Panamos į Meksiką. Šios ligos sukėlėjas – Rotavirus. Plečiasi per žmones ir naminius gyvulius.

PARAZITAI

Giardia lamblia. Jis dauginasi per žmones ir laukinius bei naminius gyvulius. Jų cystos, mikroskopinės pūslelės, randamos žmonių bei minėtų gyvulių žarnyne. Infekcijos šaltinis – excreta. Susirgimai be sunkių komplikacijų. Giardia lamblia užtikamas visame pasaulyje – kosmopolitas.

Grybeliai turistų ligoje vaidina labai mažą vaidmenį, ir prie jų nesustosime.

Visi patogenai naikina žarnų epitelį, žarnų gaurelius. Jie sumažina vidaus žarnų paviršių bei maisto absorbcijos galią. Žarnose atsiranda žaizdos per kurias iš kūno išteka angliavandeniai, baltymas, serumas ir mineralai. Sutrinka mityba. Turistas išsenka, jaučiasi pavargęs, sergąs.

PROFILAKTIKA,

APSAUGA

Trys Rizikos Zonos.

National Health Care Institute, remdamasis šia liga susirgimų statistika pasaulį padalino į sekančias 3 rizikos zonas.

1. Žema zona. Jai priklauso Canada, Šiaurinė Amerika, Šiaurinė Europa, Australija ir Naujoji Zelandija.

2. Vidutinė zona. Šiai priklauso Pietinė Europa, Kinija, Japonija, Buvusi Sovietų Sąjunga ir Karibų Salos.

3. Aukštos rizikos zona. Tai Lotynų Amerika, Afrika, Viduriniai Rytai ir Azija (be Kinijos).

Galvojama, kad skirtumai tarp vietinės higienos bei sanitarijos, o ne geografiniai pakitimai yra šios ligos priežastis. Bet gi, mokliškai ši hipotezė dar nėra paremta. Tačiau, drąsiai galima tvirtinti, kad šalyse su aukštesniais higienos standartais yra mažesnė rizika susirgti turistu liga. Aišku,

romuva / jav

Leidinėlis senojo lietuvių baltiškojo tikėjimo puoselėjimui.

Leidėjas: Lietuvių etninė religinė bendruomenė Romuva JAV-ėse.

Redaktorius: Dr. Audrius Dundzila 6443 Clarendon

Hills Road, Clarendon Hills, IL 60514

Administratorė: Vilija (P. O. Box 232, Station D, 4975 Dundas St. West, Etobicoke, Ontario M9A 4X2 Canada).

Kaina: 1.50 US dol. Prenumerata: 4 US dol. JAV-ėse, 6 US dol kitur.

Čekius rašykite – Romuva JAV

(8)

kad gyventojai iš žemesnių rizikos plotų labai dažnai suseraga nukeliavę į aukštos rizikos zoną. Kas labai retai atsitinka priešingu atveju. Dažnai keliaujantieji turistai kad ir iš pirmos rizikos zonos į trečiąją, serga rečiau.

Taip bekeliaujant įgyjama atsparumas, imunitetas prieš bet kuriuos patogenus. Imuniteto trūkumas dažniausiai pasireiškia pas jaunos vaikus.

Paaugliai, nežinodami kur jie keliautų, serga dažniau. Jų geresnis apetitas. Jie praryja didesnius kiekius patogenų; didesnis pasėlis – inoculum.

Nepatartina keliauti paliegiusiems, turintiems skrandžio bėdų, sumažintą skrandžio rūgštingumą arba sergantiems bet kokia chroniška liga. Prie šių ligų priskiriama bendras išsekimas, mineralų balanso trūkumas, širdies ligos.

Nepatartina keliauti turintiems žarnų ligas; kaip kataralinių ar žaizduotą storosios žarnos uždegimą.

Nepatartina keliauti ir jauniems vaikams.

Turiste žinok kas esi ir kur ruošiesi keliauti!

(Bus daugiau)

St. Peterburgo Tautinės Sąjungos skyriaus nariai prie kavos puoduko.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINŲ
DIRVOS
PRENUMERATA

SKAUSMUOSE GIMUSIOS TAUTOS KRAŠTE

Henrikas Stasas

Meksikos universitetas laikomas vienu iš seniausių visame Amerikos kontinente. Įkurtas 1551 metais, kaip katalikų karališkas universitetas. Jo steigėju laikomas vysk. Juan de Zumera-ga, kurio prašymu Ispanijos karalius Karolis V išleido dekretą ir šiai mokslo įstai-gai davė universiteto teises.

Universitetas tada buvo įsikūręs Zacilo aikštėje, kaip ir visos to meto val-džios ir švietimo įstaigos. Tik vėliau, padaugėjus stu-dentų skaičiui, atskiri fakul-tetai kūrėsi kitose miesto dalyse.

Į vieną vietą visi univer-siteto fakultetai buvo sugra-zinti tik pastacius šį milži-nišką pastatų kompleksą. Naujieji universiteto pasta-tai buvo pradėti statyti 1946 m. ir baigti 1952 m. prezidento Miguel Aleman valdymo laikais. Tai buvo nauja idėja visai Lotynų Amerikai ir kartu turėjo būti kultūros paminklas, pastaty-tas moderniosios Meksikos.

Naujieji universiteto pa-statai savo architektūra at-kreipė pasaulio dėmesį ir daug kas juos laiko meno galerija atvirame ore. Mat, daugumas pastatų dekoruoti garsaus muralisto Diega Ri-vera freskomis ir spalvuoto akmens mozaika. Ypatingu meniškumu pasižymi mi-nėtas bibliotekos pastatas, kur šalia Riveros freskų yra ir nepaprastai įdomios spal-vuoto akmens mozaikos ar-chitekto Juan O. Gorman. Jo mozaika vaizduoja Mek-sikos praeitį, dabartį ir ateitį. Kitų pastatų mozaikos remiasi daugiau aztekų ir toltekų simbolizmu ir origi-nalia padėka ispanams, ku-rie tiek daug kultūrinių ver-tybių šiam kraštui yra davę.

Reikia pastebėti, kad universiteto pastatai ir olim-pinis stadionas yra statyti ant vulkaninės kilmės žemės, kur prieš 200 metų dar aktyviai veikė ugniakalnis. Tada jis išsiveržęs užliejo didelį plotą lava, paversdamas ją nederlinga žeme. To-dėl ši žemė ir buvo panaudo-ta universitetui statyti. Šiandien universitetas išau-gęs į vieną didžiausių pa-saulyje ir jame studijuoja apie 300,000 studentų ne tik iš Meksikos, bet ir kitų pa-saulio kraštų.

Nuo universiteto įsuko-me į greitkelį, kuris pro Cuernavaca ir Taxco veda į Acapulco. Važiuojame da-bar Meksikos plokštakalne, kuri vietomis siekia net 2000 pėdų aukščiau jūros lygio. Gamtovaizdis neim-

ponuojantis. Pilki laukai, kuriuose vietomis styro pil-ki praeitų metų derliaus pa-juodę kukurūzų kambliai ir nurudavusi augmenija. Vie-ninteliai augalai, kurie šiek tiek aplinkai teikė gyvybės – tai agavos, meksikiečių vadinamos maguey.

Kaip gyvybės simboliai, jos čia kreipė savo sultingus melsvai žalius lapus į saulę. Prisimenu Teotihuacan pi-ramidžių rajone matytas agavas, kur malonus jaunas meksikietis mus supažindi-no su šiuo augalu ir rodė, kaip iš jo ištraukiamos sul-tys iš kurių vėliau gamina-mas populiariausias Meksi-kos gėrimas pulque.

Šis gėrimas čia jau buvo žinomas net aztekų ir talte-kų laikais. Pagal padavimą, pirmą kartą su agavos sulti-mis susipažino taltekas, var-du Papantzin. Jis kartą pa-stebėjo, kad pelė griaužė agavos augalo pagrindinį stiebo pumpurą ir išgriauž-toj skylėlį atsirado saldus skystis. Nežinodamas, ką su juo daryti, supylė į indą ir liepė savo dukrai Xochtl nunešti genties vadui Tepa-naltzin, kad šis, su dievais pasitaręs, sužinotų šio skys-čio vertę. Tačiau vadas dau-giau domėjosi jauna mergai-te, negu atneštu skysčiu, ir, nieko nelaukęs, uždarė ją savo hareme. Po kiek laiko Xochtl pagimdė sūnų, ku-riam taltekų vadas davė Me-conetzin vardą. Taltekų kal-boje tai reiškė, kad sūnus kilęs iš maguey (agavos).

Nors taltekų vadas ne-kreipė dėmesio į atneštą skystį, tačiau taltekai išmo-ko iš jo gaminti gėrimą, ku-ris liko populiarius Meksiko-je net iki šių metų. O talte-kus ir aztekus šis gėrimas pražudė, nes alkoholis pakir-to jų fizines ir dvasines jė-gas ir jie tokiu būdu nepajė-gė vėliau atsilaikyti prieš pavergėjus.

Talteikai ir aztekai žuvo, bet saldusis skystis liko. Pulque meksikiečių vadinamas licor divino (dievų gė-rimas) ir šiandien, kaip prieš tūkstančius metų, šia-me krašte nepakeičiamas.

Maguey užauginti ir iš jų gauti sultis trunka eilę metų. Tik po 10 – 12 metų galima gauti sultis. Iš subrendusio augalo net du kartus per die-ną traukiamos sultys. Taip augalas naudojamas iki trijų mėnesių, kol visiškai neli-ka sulčių ir jis miršta. Tada jo vietoje pasodinamas nau-jas, kurio derliaus vėl reikia laukti 10 metų. Tačiau Mek-sikoje saldžiųjų sulčių ir die-viškojo gėrimo niekada ne-

trūksta.

Autobusas lėkė toliau per banguojančias aukštu-mas su skurdžia augmenija ir vargingais meksikiečių ūkiais. Artėjant prie Cuernavaca privažiavome More-los valstiją kur Anencuilco kaime gimė žymus Meksi-kos revoliucionierius Emil-jano Zapata. Tai buvo sū-nus vargšo Guerrero, kuris net nesapnavo, kad jo sūnus Emiljano bus įrašytas Mek-sikos istorijoje ugnimi ir krauju.

Morelos valstijos žemė derlinga, ir čia nuo seno au-ginama daug cukrinių švend-rių. Todėl čia kūrėsi dideli dvarai ir cukraus fabrikai, kuriuose už labai mažą atly-ginimą dirbo beteisiai indė-nai. Vienas iš jų buvo ir Zapata: paprastas bemokslis, kaimo bernas, vėliau ka-rys ir plėšikas, apie kurį, kaip apie koki deglą, spietė-si tūkstančiai indėnų, siekda-mi laisvės ir nuosavos žemės.

Zapatos revoliucija buvo žiauri ir be pasigailėjimo viska naikino. Vienų jis buvo dievinamas, kitų ne-kenčiamas revoliucionie-rius. Tačiau jo revoliuciniai siekiai vystėsi palankiai, ir netrukus jis užvaldė Mexico City bei didelę dalį derlin-giausių Meksikos žemių. Bet apie politiką jis daug nenusimanė ir visų ano me-to politikos sukybių nesu-prato. Todėl savo gyveni-mo dienas ir užbaigė, kaip politikos auka. 1920 metais pasamdytas Carranza val-džios agentas, įsiviliojęs jį į saugią vietą, nušovė. Bet tautoj jis liko gyvas.

Meksikiečiai apie jį su-kūrė daugybę pasakojimų ir legendų, o jo portretą šian-dien galima rasti kiekvieno vargšo meksikiečio namuo-se kabantį šalia Guadalupe šv. Mergelės ir senor de Chalma. Turiu pastebėti, kad taip pat ir rusų kompo-zitoriai yra sukūrę gražių melodijų dainom iškelian-čiom Emiljano revoliucine asmenybę.

Arčiau Cuernavaca gam-tovaizdis igijo daugiau spal-vų ir gyvybės. Saulėta sek-madienio diena švietė virš plataus slėnio, kuriame tarp žalių medžių į dangų stiepė-si gelsvi Cuernavacos baž-nyčių bokštai.

Cuernavaca, sakyčiau, tipiškas ispaniško charakte-rio miestelis su senom ak-meninėm mūro tvorom, už kurių turtingos vilos skendi žalumynuose. Ir su dauge-liu senų bažnyčių. Savo gamtos grožiu ši vieta im-ponavo net aztekus ir jų

Sena bažnyčia su ornamentuotu fasadu churigveristiniame stiliuje
H. Staso nuotr.

paskutinis valdovas čia bu-vo pasistatęs prabangius rū-mus. Vėliau šioj žemumoje, tarp nuolat žydinčios gam-tos, ir Cortez turėjo rūmus, kur ramiai leido dienas, naudodamasis Ispanijos ka-raliaus suteiktomis privile-gijomis bei markizo ir grafo titulais.

Aztekai šią vietą vadino Cuauhuahuac, tačiau ispa-nams šis pavadinimas buvo per sunkus ištarti ir jie tarė Cuemo de vaca, kas reiškia karvės ragą. O galiausiai iš to pasidarė Cuernavaca. Tai yra labai mėgstama tu-ristų vieta, nes čia daug isto-rinių ir archeologinių lie-kanų, senos architektūros pastatų, bažnyčių ir spalvin-gos augmenijos.

Mūsų autobusas sustojo Cuernavaca centre prie la-bai senos bažnyčios, kurios aplinkoje buvo ir šio miesto katedra. Sustojome čia tik trumpam poilsiui ir pažinti kiek nors šios vietos aplin-ką. Juk kelias tarp Mexico City, Cuernavaca ir Taxco sudaro vadinamą aukso tri-kampį, kuris turistiniu at-žvilgiu labai populiarius ir įdomus.

Tad norėjosi kiek galint daugiau pajusti šio ispaniš-kos kultūros miesto atmos-ferą. Pirmiausia užėjome į čia pat esančią katedrą, kuri, apsupta aukštų medžių ir žydinčių dekoratyvinių krū-mų. Išorine savo statytos forma atrodė, kaip sena vi-duramžių pilis. Neveltui toks išpūdis piršosi, nes ka-tedra buvo pradėta statyti 1529 metais, tačiau jos vi-daus dekoravimas gana mo-dernus. O šalia modernių

dekoracijų, sakoma, kad sekmdieniais mišių metu groja net Mariachi orkes-tras.

Išėjus iš katedros, žvilgs-nis nukrypo į čia pat tarp palmių stovinčią seną baž-nyčią, kuri tuo metu buvo uždaryta ir pamaldoms dau-giau nebenaudojama. Ta-čiau jos šviesus smėlio spal-vos fasadas buvo labai im-ponuojantis savo smulkia churigveristinio stiliaus or-namentika. Ji dengė visą bažnyčios frontą nuo apa-čios iki viršaus.

Churigveristinio stiliaus ornamentika ypač pagarsė-jusi Ispanijos baroke, ku-riam ten atstovavo garsus architektas Jose Churriguer-ra. Tad ir ši bažnyčia – pui-kus barokinis paminklas, kuriuo Cuernavaca turėtų didžiuotis. O kitoj pusėj katedros – garsieji Bordos sodai.

Kalbant apie šio miesto puošnią florą, reiktų paste-bėti, kad iš čia kilusi ir Ame-rikoje taip populiari gėlė Poinsettia, kurią 1836 metais į JAV atvežė diplo-matas Robert Poinsett. Ši gėlė ir buvo vėliau pavadin-ta jo vardu.

(Bus daugiau)

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro pas-kutinė poezijos knyga, išleis-ta Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrūta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA

19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

ŪKINĖS NUOTRUPOS

Jonas Kazlauskas

Pagalčiau atėjo laikas, kad į ekonomiką reikės žiūrėti iš abiejų pusių.

Darbu klausimas tebėra labai aktualus, nes bedarbių skaičius mažėja labai pamažu; viršvalandžiai ir naujos mašinos padeda didinti gamybą. Naujas darbininkas bus pasamdytas, kai visos kitos galimybės bus išnaudotos. Nepamirškime fakto, kad amerikiečio gamybos darbininko produktyvumas pakilo 4% laike paskutinio 1992 m. ketvirčio.

Bendrovės, atleidusios nemažą darbininkų / tarnautojų, jau teigia, kad biznesas gerėja, – 3% yra realus skaičius. Yra balsų, kurie teigia, kad pelnas gali siekti 12-18% o akcijų populiarius rodiklis Dow Jones pašoks iki 3750 laike 1993 metų.

Gyvenamųjų namų ir automobilių apyvarta gyvėja. Iowa, Illinois, Ohio yra valstijos, kuriose naujų namų statyba aktyvi, ypačingai \$80,000.00 – 100,000.00 kainos, be to nuošimčiai už paskolas yra žemi.

Automobilių rinka geresnė negu praeitais metais. Automobiliai yra stiprioje konkurencijoje su užsienio gamyba. Laikai gerėja, vietinių automobilių kokybė gerėja, o importas mažėja – gal ateis laikas kada pralenksime puikiais modeliais ir aukšta kokybe japonus.

JAV turime 41 milijoną asmenų, kurie gauna mėnesinę socialinio draudimo pensiją. Jos vidurkis yra 653.00 dol. Dabartinė administracija per anksti pradėjo kalbėti ir gąsdinti pensininkus, kad nebebus pakėlimų ar didesnė dalis bus įtraukiama į mokestines pajamas.

Atrodo, kad šie norimi B. Clintono suvaržymai liks tik tyruose šaukiantis balsas. Vienintelė galimybė yra, kad labai turtingi gali būti paliesti.

Kokia skaudi gyvenimo ironija stebint General Motors ir IBM bendroves.

Prie 3 metus buvo sunku net diskutuoti, kad šios dvi bendrovės pasieks tokį žemą tašką – dideli atleidimai darbininkų ir žiaurus akcijų nukritimas: 1987 m. viena akcija IBM kainavo \$175.00, praeitą vasarą \$100.00, o vasario mėnesio 8 d. tik 52.00.

Jeigu kas būtų paklausęs R. Smith, garsų G.M. direktorių prezidentą, ar yra galimybė, kad šios bendrovės akcijos bus žemesnės negu Fordo ar Chryslerio korporacijų, atsakymas būtų buvęs neigiamas. Deja, fak-

tas yra kad General Motors korporacijos akcijos yra žemesnės.

Pradžioje 1992 metų viena Chryslerio akcija kainavo \$12.50, o vasario mėnesio 5 d. pasiekė \$41.00.

Kai General Motors bendrovė kalba, kad Saturn divizija pradės 1994 m., pradės rodyti pelną, produkcija pakels 50% Spring Hill, Penn. Fordas su dideliu džiaugsmu paskelbė pasauliui, kad Ford Taurus buvo parduota daugiau, negu Honda Accord laike 1992 metų. Ši kova dėl pirmenybės vyko paskutinius tris metus kai Honda Accord buvo populiariausias automobilis, kurio apie 80% gamybos yra OHIO valstijoje.

Didesnis energijos – benzino mokestis yra populiari tema, šaltinis kuris gali atnešti extra būtinai reikalingų pajamų, bet ar dabartiniai už galioną mokesčiai

nėra pakankamai aukšti?

Keletas pavyzdžių: Chicagoje yra 53.91 centas, Albany, N.Y. 46.61, Bostone 35.95, Detroite 34.94. Vadinasi, kiekvienas galionas be pagrindinės benzino kainos, dar turi 14.45 centus federalinių mokesčių, kurie yra visose valstijose vienu, po to seka valstijų ir vietinių mokesčiai. 53.91 centų sudaro 14.45 federaliniai, 19.00 Illinois ir 20.46 vietiniai Chicagos ir Cook apskrities mokesčiai.

Kai du draugai demokratas ir respublikonas pradėjo diskutuoti prezidento Clintono pažadus, respublikonas nusiskundė kad pažadai nėra vykdomi. Demokratas greit atkirto: "pats neseki spaudos, juk vienas iš didesnių palengvinimų mokesčių mokėtojams yra Hillary Dodham Clinton, kuri turi labai atsakingas pareigas sveikatos draudimo srityje ir negauna jokio atlyginimo. Kartu ir bedarbių skaičius sumažės, jei ji buvo užsiregistravusi".

NAUJAMETINĖS PĖDOS NEW YORKE

P. Palys

TVIRTESNIS KULTŪROS ŽIDINYS

Praėjusių metų gale išleistose "Židinio Žiniose" Nr. 3, Kultūros Židinio vadovybė džiaugiasi, kad per paskutiniuosius tris metus Židinyss išsiversdavo be nuostolio, o praėjusius metus pavyko užbaigti net su 4000 dolerių pelnu!

Tas pelnas atsiradęs dėl to, kad Židinio patalpos, lietuvių renginiams sumažėjus, buvo dažniau išnuomojamos kitataučiams. Taip pat, "Žiniose" ir nusiskundžiama, kad įvairiems administraciniam darbams atlikti, neatsiranda savanorių. Juos tenka atlikti patiems tarybos nariams ir Židinio valdybos pirmininkui Algirdui Jankauskui.

Nuogąstaujama jog ateityje teks darbininkus samdyti, kas žymiai padidintų Židinio išlaikymo išlaidas.

PAMINĖTA KLAIPĖDOS

ATVADAVIMO SUKAKTIS

Tą garbingą sukaktį newyorkiečiai, susirinkę į Kultūros Židinio mažąją salę, prisiminė ir paminėjo sekmadienį, sausio 17 dieną.

Atnešus ir pagerbus vėliavas, minėjimą atidarė ir susirinkusius, kurių buvo gera šimtinė, pasveikino NY šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas.

Maldą sukalbėjus poetui kun. Leonardui Andriekui, sveikino ir rengėjams, už šio minėjimo suruošimą, dėkojo Lietuvos Ambasadorius prie JT Anicetas Simutis. Pagrindinę kalbą pasakė naujasis Lietuvos generalinis konsulas Linas Kučinskas. Gerimantas Penikas parodė vaizdą juostė, kurioje matėsi įvairūs įvykiai ir vaizdai iš Klaipėdos. Minėjimui vadovavo Vida Jankauskienė.

Po oficialiosios dalies, į

Vilniaus Šv. Onos bažnyčios vidaus altorius.

D. Kižio nuotr..

salę buvo atvežtas didžiulis tortas, kurio viršuje žibėjo 70. Tortą iškepė ir padovanojo Ona Balsienė ir Albinas Sakalas. Tortui perplauti buvo pakviesta ambasadoriaus žmona Janina Simutienė.

Po minėjimo buvo pasiūnekučiuota, pasivašinta ir pabendrauta.

DAILĖS PARODA NEIVYKS

Sąryšyje su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deimantine sukaktimi, Lietuvių Bendruomenės NY apygardos valdyba, sausio

13-14 d.d., buvo planavusi suruošti lietuvių dailininkų darbų dailės parodą. Dabar pranešama, kad tos parodos rengimo atsisakyta. Priežastys esančios tos, kad esą susidaro sunkumų su paveikslų pristatymu, juos bevežiojant paveikslai nukenčia, nebelengva surasti talkininkų paveikslams pakabinti, lentos reikalingos remonto.

Ne visi tas priežastis priima už "gryną pinigą". Dauguma mano, kad rengėjams pritrūko entuziazmo ir kad jie per anksti pradeda pavargti.

PO TRUPUTĮ IŠ CHICAGOS

***

"LITUANICOS" FUTBOLO KOMANDA sausio 10 d. pradėjo žaidimus salės futbolo pirmenybėse, kurios vyks 9 sekmadienius iš eilės Villa Park, IL esančiose didžiulėse patalpose.

Pirmąjį sekmadienį lietuviai žaidė prieš "Maroons" futbolininkus su kuriais sukovėjo taikiai – 4-4, nors rungtynių pabaigoje lietuvių atstovas R. Urbonavičius net du kartus nepataikė į tuščius vartus, praleidžiant puikiausias progas pelnyti du taškus.

Sekančiose rungtynėse vaizdas buvo kitoks ir lietuviai turėjo nusileisti entuziastingai sužaidusiems "Kickers" žaidėjams 5-2. Atrodo, kad "Lituanicos" vyrai sunkiai pripras prie salės futbolo pobūdžio ir vargu ar iškovo daug pergalių ir pretenduos į prizines vietas. (eš.)

ALGIRDAS V. BIKULČIUS, kuris gyvena Cicero lietuvių kolonijoje ir dirba "Draugo" dienraščio spaustuveje, sausio 11 d. savo namuose gavo taip vadinamą "stroką" ir dabar guli Loretos ligoninėje. Ligonio padėtis yra gana sunki.

***

"MŪSŲ SPARNŲ" – Lietuvių evangelikų reformatų žurnalo naujas – 1992 metų gruodžio data paženklintas numeris (Nr. 69), neseniai buvo išspausdintas M. Morkūno spaustuveje. Jame rašo: kun. P. Dilys, J. Gylys, P. Palšis, V. Meškauskas, J. Sonda, kun. K. Burbulyš, L. Gogelis, M. Zablockas, Ed. Šulaitis, A. Baublys ir kiti. Žurnalą redaguoja M. Zablockas.

***

Tai dvisavaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Balio Sriubos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių JAV valstybėse

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

PRIE KO KIBTI

Vladas Vijeikis

Nenoriu kartotis, kad Florijonas mano geriausias draugas. Prieš siųsdamas savo straipsnius Dirvai visados duodu paskaityti Florijonui. Tad jis yra pirmasis mano straipsnių skaitytojas. Ir net tų straipsnių, kurių Dirvoje nepamatysi. Nepatiko redaktoriui.

Aną dieną Florijonas man sako:

– Tu per daug kabinėjiesi prie įvairių žmonių. Redaktoriui tas nepakeliui. Supyks tie žmonės. Atšauks prenumeratą. Saitytojų skaičius sumažės. Tad ir tavo įtakai bus labai pakenkta.

Man labai patiko, kad Florijonas mano, kad aš darau įtaką.

Tęsdamas toliau Florijonas sako:

– Reikia gerai žinoti prie kurių asmenų redaktorių leidžia kibti, o prie kurių ne. Tą žinant sutauptysi laiką sau ir redaktoriui. Jau nekalbant apie nervus.

Tad mudu su Florijonu sudarėme sąrašą asmenų prie kurių galima kabinėtis, o prie kurių ne. Pasiuntėme redaktoriui, kad kryžiuku pažymėtų, kurie asmenys neliečiami.

Štai sąrašas. ( ) Landsbergis, ( ) Brazauskas, (XX) B. Gaidžiūnas, (savime aišku), ( ) K. Bobelis, ( ) S. Lozoraitis, ( ), Popiežius, ( ) Clinton, ( ) Kriaučiūnas, ( ) Nainys, ( ) uošvė, ( ) Bushas, ( ) Daniela, ( ) Adamkus, ( ) Marčiulionis, ( ) žmona, ( ) Dundzila, ( ) Bona Sforca, ( ) Amerikos kongresas, ( ) Lietuvos seimas, ( ) televizija, ( ) radijas, ( ) L. Bendoriūnė, ( ) Taryba, ( ) S. Smetona, ( ) Izraelis, ( ) Lietuvos ambasadoriai, ( ) Lietuvos konsulai, ( ) Lietuvos ministeriai.

Į antrą sąrašą pakliuvo ( ) solistai, ( ) girtuokliai, ( ) bankininkai, ( ) graboriai, ( ) politikieriai, ( ) iš-eikvotojai, ( ) divorsavę, ( ) svetimų žmonių viliootojai, ( ) žurnalistai – grafo-manai, ( ) konkursų laimėtojai, ( ) futbolistai, ( ) daktarai, ( ) milijonieriai, ( ) sukčiai.

Sudarius sąrašą, Florijonas sako:

– Pridėk mano žmoną. Ji labai mėgsta būti kilnių žmonių draugijoje.

Tad pridėjome Florijono žmoną. Dabar laukiame atsakymo iš redaktoriaus.

***

Mūsų visuomenės veikloje nieko įdomaus neatsitinka. Girdima kai kur pasaulyje mušasi dėl valdžios. Net armotom šaudo. Bet

mūsų visuomenėje viskas vyksta labai nuobodžiai. Pasisvaido vienas į kitą žodžiais. Ir kas iš to. Žodžiais dar niekas nieko nenukariavo. O mūsų vienas kitų gerokai nepakenčia. Jeigu spausdintos raidės virstų kulkomis tai ne vieną mūsų veikėją matytume kraujuose plūduriuojantį kur nors Marquette parke, Chicagoje.

Tautinės ramybės dėliai gal reikėtų vieną kitą pasiūsti į amžinosios taikos karalystę, bet tai neįmanoma demokratinėje sistemoje. Tad ir mušamės laikraščių puslapiuose. Taip daug patogiaus. Atsisėdi į minkštą kėdę, nusimauni spaudžiančius batus, insimauni į šliures ir atskleidi laikraštį. Tave labai pykina žinios, bet nejaugi eisi muštis. Tad gražiai perskaitai laikraštį.

GYVENIMIŠKOS ĮVAIRENYBĖS

Géardas Juškėnas

KIWI VAISIŲ PERTEKLIUS

Naujoji Zelandija nepaprastai išplėtė ir išpopuliarino kiwi vaisių prekybą pasaulyje, bet dabar jų augintojai yra bėdoje – tūkstančiai virkščių su kiwi vaisiais puva laukuose dėl per žemų kainų.

Seniau tie vaisiai buvo vadinami kinietiškais agrastais (*Actinidia chinensis*). Po antrojo pasaulinio karo, kurio metu japonai buvo užkariavę daug kraštų Ramiajame Vandenyne, bet koks gaminyš iš Azijos kraštų buvo labai nepopuliarus. N. Zelandijoje apie 1980 m. to vaisiaus vardas tapo pakeistas į kiwi vaisių. Jo auginimas ten buvo tiek išplėstas,

kad N. Zelandija pirmavo pasauliniame eksporte. Net šiuo metu ten auginama apie trečdalis viso pasaulio kiwi vaisių.

N. Zelandijos pasisekimas su kiwi vaisiais patraukė kitų kraštų dėmesį. Didelę dalį šių vaisių rinkos perėmė Čilė, Italija ir Prancūzija. 1980 m. dešimtmečio pradžioje N. Zelandijos augintojai gaudavo virš NZ \$20 už 40 vaisių padėklą (\$10 JAV). Šią vasarą N. Zelandijos prekybos taryba labai suerzino ūkininkus pranešdama, kad jie gaus tik NZ \$4.35 už padėklą. Augintojams buvo liepta sumažinti 15% kiwi vaisių derlių.

Sėkmės metais daugelis kiwi vaisių augintojų tapo

Supykę paspiri šunelį, sulankstai laikraštį iki rytojaus ir nežinai ką su juo daryti. Senais laikais buvo labai gera priemonė kam nors suvynioti. Bet dabar tiek vyniojimo priemonių, kad laikraštis nebeteko savo pirmąsias reikšmes.

Kai kurie nepasitenkina vien tik skaitymu. Ima ir parašo laišką pasipiktinant kažkurio straipsnio bauriais užmojais. O redaktorių, geros nuotaikos valandėlėje, ima ir patalpina. Individas vaikšto kelias dienas savimi labai patenkintas, kad prisidėjo prie pasaulio pagerinimo. O pasaulis sukasi toliau.

Tik paskui jis sužino, kad net jo žmona nepritaria jo mintims. Jau nekalbant apie uošvę, kuri rengiasi rašyti prieštaraujantį straipsnį. Visa laimė, kad neturi rašomos mašinėlės. O dabartinės technikos pasaulyje, niekas nenori skaityti rankraščių. Kompiuteriai ištvirkino.

Bostono "Lietuvos Vaikų Globos" organizacijos narės. Iš k. Marytė Goštautienė, Irena Veitienė ir Virga Moksini krauna daiktus siuntimui į Lietuvą. Stovi mokytoja iš Lietuvos Dana Nemunytė.

PATRIA

2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629,
tel. (312) -778-2100

Didelis pasirinkimas dovaninių bei buitinių prekių, pageidaujamų ir Lietuvoje. Dėl specialiai sumažintų kainų klausykites Šluto radijo valandos sekmadieniais nuo 7 iki 8 val. ryto, 1450 AM banga.

milionieriais. O dabar nemaža jų prašo bedarbio pašalpos. Augintojai kaltina kiwi vaisių prekybos tarybą dėl persitengimo garsinti tuos vaisius ir tuo pačiu paskleidus jų auginimą kituose kraštuose.

Besibaigiant žiemai N. Zelandijos pietinę salą nusiaubę pūgos. Nutarta į ten pasiūsti kiwi perteklių galvams šerti. Deja, galvijai taip pat užsuko nosis nuo kiwi vaisių. Teko į juos įmaišyti grūdų, kad jie būtų kiwi vaisius.

***

UGNIKALNIO PALIKIMAS

1991m. Filipinuose išsiveržė Pinatubo ugnikalnis. Tas atsiliopė į viso Žemės rutulio aplinką. Šio šimtmečio didžiausio ugnikalnio išsiveržimas atnešė mums šias pasekmes: atvėsino orą, suteikė labai gražius saulė-

lydžius ir sukėlė nepaprastą apmaudą astronomams, kurie dėl vulkaninės miglos negali stebėti dangaus kūnų. Anot mokslininkų Pinatubo išsiveržimas turėtų būti didžiausias geofizinis įvykis ši šimtmetį. Tačiau truks daug metų, kol paaiškės viso šio įvykio pasekmės.

Iki šiol Pinatubo pelenų miglos debesys padarė:

1) Užtemdė saulės šviesą, dėl ko žemė vidutiniškai atvėso vieną laipsnį. Tas gali nusitęsti ir iki 1993 metų.

2) Laikina sumažino žemės rutulio atšilimą, kurį pa sauliniu mastu kėlė pramoninių kraštų išmetamos erdvėnų dujos. Ir tas sumažins keliems metams taip vadina mą "šiltadaržio" efektą.

3) Padidino žalą stratosferos ozono sluoksniui, kuris apsaugo žemę nuo ultravioletinės radiacijos. Pavyzdžiui, Antarktidos ozono kiaurymė, kuri paprastai pasirodo rugsėjo mėnesį, šiemet atsirado labai anksti.

4) Aptemdė astronomams dangaus stebėjimą. Daug astrofotografų nustojo naudoti savo kameras.

5) Padarė spalvingesnius saulėtekisius ir saulėlydžius. Tačiau skridimo bendrovės pastebėjo, kad jų lėktuvų langai yra užaljami pelenų miglos.

Pinatubo išsiveržimas buvo daug stipresnis negu St. Helens ugnikalnio išsiveržimas. Tik Krakatau ugnikalnio 1883 m. išsiveržimas turėjo panašias pasekmes Žemės atmosferai.

***

Dr. M. Dunn su grupe chirurgų, prieš kelionę į Lietuvą kalbasi su "Lietuvos Vaikų Globos" Bostono organizacijos vicepirmininke Maria Tovares – Ashmanskas ir adoptuota dukrelė Rima.

L. Kulbienės nuotr

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

KĖGLIAVIMO TURNYRAS CLEVELANDE

Vasario 6 d., Seaway Lanes, Wickliffe, Ohio įvyko 8-sis Kėgliavimo (Bowling) "Draugystės Turnyras" (Friendship Tournament). Turnyrą ruošė Clevelando LSK Žaibo kėgliavimo sekcija, kurios vadovas yra Algis Nagevičius. Jam talkininkavo Robert Nozling, Aušra Nozling-Kaminskaitė ir Ingrida Andriusaitytė.

Šis turnyras kartu buvo ir 1993 m. Š. Amerikos lietuvių pirmenybės.

Turnyre dalyvavo 41 kėgliuotojas iš Clevelando, Toronto, Chicagos ir Detroito. Varžybos buvo komandinės ir individualinės.

Komandinėse varžybose dalyvavo 10 komandų, kurios buvo sudarytos burtų keliu. Komandą sudarė 4 mišrios lyties žaidėjai-žaidėjos.

Pirmą vietą, surinkusi 1860 taškų, laimėjo ši komanda: Petras Taraška, Sharon Taraškie, Juozas Vasis (visi 3 iš Clevelando), Romas Puteris ir Ami Ramas (abu iš Toronto).

Antros vietos komandoje žaidė: Daina Puterienė-Čepulytė (buvusi clevelandietė, dabar gyvena Toronte), Robert Nozling (Clevelandas), Viktoras Špokas ir Vytas Špokas (abu iš Chicagos), sukale 1826 taškus.

Trečioje vietoje liko, su 1771 tašku, grynai clevelandiečių komanda: Algis Nagevičius, Jolanta Dautienė, Frank Valencic ir Valdas Žiedonis.

Vyrų individualinių "High Game" varžybų pasekmės: 1) Juozas Vasis (Clev.) 208 t., 2) Robert Nozling (Clev.) 203 t. ir 3) Romas Puteris (Tor.) 197 t.

Vyrų Individualinės "High Series" varžybos: 1)

Romas Puteris (Tor.) 555 t., 2) Edas Bliumentalis (Clev.) 508 t. ir 3) Robert Nozling (Clev.) 500 t.

Moterų individualinės "High Game" varžybos: 1) Daina Puterienė (Tor.) 187 t., 2) Vida Juziukonytė (Tor.) 175 t. ir 3) Rūta Girduškaitė (Tor.) 168 t.

Moterų individualinės "High Series" varžybos: 1) Daina Puterienė (Tor.) 521 t., 2) Rūta Girduškaitė (Tor.) 460 t. ir 3) Danutė Sysak-Simonaitytė (Tor.) 452 t.

"High Game" yra aukščiausia vieno žaidimo pasekmė. "High Series" yra aukščiausia pasekmė visų 3-jų žaidimų kartu.

Po varžybų, tose pačiose patalpose, vyko dovanų įteikimas ir jaukus kėgliuotojų ir svečių pobūvis. *amb*

***

ŽAIBO DIENOS ARTĖJA

Vasario 26-28 d.d. savaitgalį, Clevelando LSK Žaibas ruošia "Žaibo Dienas" savo gyvavimo 43 metų sukakčiai paminėti.

Sportinėje programoje vyks 1993 m. Š. Amerikos lietuvių vyrų senjorų (virš 34 m.) ir veteranų (virš 44 m.) krepšinio turnyras. Iki šiol, jau užsiregistravo 7 komandos. Varžybos vyks šeštadienį, vasario 27 d., nuo 9:00 val. ryto ir sekmadienį, vasario 28 d., nuo 11:30 val. ryto., Dievo Motinos parapijos salėje. Reikalui esant, dalis varžybų gali būti vykdoma Boromeo College, Wickliffe, Ohio.

Penktadienio vakare, Lietuvių Namuose vyks turnyro dalyvių registracija – susipažinimas.

Šeštadienio vakare, 9:30 val., Lietuvių Namuose bus pagrindinis parengimas – vakarienė, "Reverse Raffle" loterija, etc. Bilietus galima

užsisakyti pas Vidą Tatarūną, tel. 486-7916.

Sekmadienį, nuo 11:00 val. r., Dievo Motinos parapijos svetainėje Žaibas ruošia pietus, o parapijos auditorijoje vyks krepšinio finalai ir Žaibo dienų užbaigimas.

Reikia tikėtis, kad Clevelando lietuviai parems sportuojantį lietuvišką jaunimą gausiu atsailankymu.

***

TAUPOS METINIS SUSIRINKIMAS

TAUPOS kredito kooperatyvo vadovybė kviečia narius dalyvauti metiniame narių susirinkime, kuris įvyks: 1993 m. vasario 21 d. (sekmadienį), 12:00 val. pp. Dievo Motinos parapijos salėje, 18022 Neff Rd Cleveland, Ohio.

Bus pranešta praeitų metų apyskaita.

PARENGIMAI

• VASARIO 26-28 d.d., Clevelando lietuvių sporto klubo "Žaibo Dienos" – Krepšinio turnyras, loterija (reverse raffle) ir kiti parengimai – Lietuvių Namuose, Dievo

Motinos parapijos salėje, Boromeo College.

• KOVO 14 d. Draugą Paremti Koncertas. Sol. Giedrė Kaukaitė, pianistė Gražina Ručytė-Landsbergienė. Rengia Draugą remti Komitetas.

• KOVO 19 d. Žuvis (fish fry). Šokiai Lietuvių namuose. 5 v.v.

• KOVO 20-21 d.d. Metinė ateitininkų šeimos šventė.

• KOVO 27 d. 1993 m. Š. Amerikos Lietuvių Raketbolo (Racquetball) Pirmenybės, Gene Weiss Racquettime, 25080 Lakeland Blvd., Euclid, Ohio. Pradžia: 8:30 val. ryto. Rengia – LSK ŽAIBAS

• BALANDŽIO 17 d. "Grandinė-lės" 40 metų KONCERTAS

• BALANDŽIO 18 d. Šv. Jurgio parapijos Atvelykio Stalas 11:30

• GEGUŽES 2 d. Katalikų Moterų Sąjungos 36 kuopos parengimas

• GEGUŽES 28-31 d. Karnivalas Lietuvių namuose.

• LIEPOS 11 d. – sekmadienį 12:00p.p. Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury Rd.

• LIEPOS 18 d. Šv. Jurgio parapijos GEGUŽINĖ – Šv. Jurgio sodyboje 11:30

• RUGPJŪCIO 1 d. sekmadienį 12:00 p.p. LKVS-gos "RAMOVĖ" rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury gatvėje.

• RUGSĖJO 11 d. Lietuvių Namų 20 – metų sukakties balius ir varžytinės. 7 v.v.

ŠVENTO JURGIO PARAPIJOS PASTORALINĖ TARYBA KVIEČIA VISUS CLEVELANDO LIETUVIUS

TRADICINIUS UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ PRIEŠPIEČIUS

SEKMADIENĮ, VASARIO 21 d.,
11:15 val. RYTO
(PO 10:30 MIŠIŲ)

PARAPIJOS SALĖJE,
6527 SUPERIOR AVE.

KAINA: SUAUGUSIEMS \$ 6.00,
VAIKAMS iki 12 m. \$ 3.00

PELNAS YRA SKIRIAMAS ŠV. JURGIO PARAPIJOS
ŠILDYMO FONDUI.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185 th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street • Cleveland, OH 44119
4 8 1 – 6 6 7 7

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *
penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *
sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *

* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000 *

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

ĮVYKIŲ KRONIKA

NAUJA VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBA

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdybos šių metų Informacijos biuletenio pirmam numeryje pranešta, kad į naują Bendruomenės Tarybą, pagal balsų daugumą išrinkti Smitas Andrius, gimnazijos direktorius – 345 balsais, Bartusevičius Vincas, – vyr. mokytojas 295, Dambrauskaitė – Smitienė, mokytoja – 279, Ivinskis Kęstutis, dr. dipl. matematikas – 264, Baliulytė Dalia, studentė, – 255, Girnius Saulius dr. žurnalistas – 248, Bartusevičius Tomas, studentas – 244, Lipšys Arminas, tarnautojas – 234, Siugždinis Antanas, banko tarnautojas – 216, Valiūnas Jonas, inžinierius – 200, Žaliukas Ronaldas, industrijos dizaineris – 188, Lénartas Vilijus dr., dipl. chemikas – 186, Odinis Petras, muzikas – 178, Lukošius Justinas, diplomuotas teisininkas – 165 ir Dirgėlas Romas, programuotojas – 159.

Tai 15 išrinktų asmenų, kurie dabar ir sudaro naująją Tarybą. Jie išrinkti 1992 metų pabaigoje. Kandidatais liko Schneider Robertas, Tėsnau Elena, Mašidlauskas Kostas ir Prahl Algerd.

Rinkimų komisijai vadovavo Jonas Vitkus pirm. ir Eugenija Lucienė, sekretorė.

Vokietijoje Lietuvių Bendruomenei priklauso apie 1000 narių.

***

ŽINIOS IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius ŠMITAS praneša, kad šiems mokslo metams buvo užsiregistravusių 111 mokinių, bet dabar mokosi 101. Buvo daugiau norinčių, bet nebuvo galima priimti dėl vietų stokos bendrabuty.

Dabar bendrabuty gyvena 48 berniukai ir 42 mergaitės. Tiek tėra vietų. 11 mokinių gyvena Hüttenfelde pas tėvus ar gimines. Mokosi: 50 mergaičių ir 51 berniukas, 78 katalikai ir 23 evangelikai; 58 iš Vokietijos, 23 iš Lietuvos, 7 iš JAV-bių, 6 iš Brazilijos, po 2 iš Kanados ir Urugvajaus, po 1 iš Argentinos, Australijos ir Mali (Afrika).

Jau dabar yra prašymų ateinantiems mokslo metams. Mokiniai iš Lietuvos sustiprintai mokosi vokiečių kalbos. Praėjusiais metais

buvo 4 abiturientai (baigę 3), šiais metais tik 2. Ateinančiais mokslo metais bus 10 abiturientų, o 1994 – 15. Veikia tautinių šokių grupė, orkestras, dainų būrelis. Jie dažnai vokiečių kviečiami padainuoti ir pašokti jų renginiuose.

Veiklūs skautai ir ateitininkai. Per ateinančias Velykas numatoma ekskursija į Lietuvą.

Gimnazijos ir bendrabučio išlaidos 1992 sudarys per du milijonus DM. Paramą gimnazijai vokiečių vyriausybė tęsia, o bendrabučiui sumažino. Numatomas apie 180.000 DM trūkumas.

Amerikos lietuviai noriau siunčia savo atžalyną į Vasario 16 gimnaziją nei į Lietuvą dėl prastesnių techniškųjų buitinių sąlygų.

***

LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS SUAŽIAVIMAS

Gruodžio 17 d., Westwood miestelyje įvyko Jungtinių Amerikos Valstijų Jaunimo Sąjungos valdybos ir Los Angeles Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos posėdis. Posėdyje dalyvavo LA LJS pirmininkės Tara Barauskaitė ir Lidija Tompauskaitė, JAV LJS pirmininkė Gailė Radvenytė. JAV LJS vicepirmininkas

Edvardas Mickus, JAV LJS sekretorius Linas Venckus, ir valdybos narys Auris Jarašūnas.

Posėdyje aptarė JAV LJS šį pavasarį ruošiamą jaunimo suvažiavimą. Valdyba nutarė suvažiavimo neruošti gegužės 28 – 30 dienomis, nes tą savaitgalį vyksta keli kiti jaunimo renginiai. Nutarė suvažiavimą ruošti balandžio 30-gegužės 2 dienomis.

***

DR. LEONAS KRIAUCELIŪNAS Į ST. PETERSBURGĄ

Į Vasario 16-tosios minėjimą, įvykstantį St. Peterburgo lietuvių kolinijoje vasari 20 d., šestadienį, 2 val. p. pietų, iš Chicago vyksta Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Dr. Leonas Kriaučeliūnas. Minėjime jis pasakys pagrindinę kalbą ir pasidalins žiniomis apie Lietuvoje vykusius prezidentinius rinkimus.

Visi kviečiami minėjime gausiai dalyvauti.

***

Štai, kurie padeda išlaikyti lietuvišką laikraštį

*A t n a u j i n d a m i
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai aukojo:*

Augaitis S., Watertown	10.00
Sutkus B., Richmond Hill ..	10.00
Strazdas J., Sunny Hills	20.00
Zaparrackas A., Highland B. ..	5.00
Augustinas V., St. Pete.	10.00
Taoras J., St. Pete.	15.00
Bložė V., Strongsville	20.00
Jasinevičius J., Euclid	10.00
Kavaliūnienė A., Cleveland ..	5.00
Valaitis R., Brecksville	10.00
Peciūrienė J., Ann Arbor ...	10.00
Simonaitis O., Chicago	10.00

Mylimam Vyru

A. A.

ADOMUI KANTAUTUI

mirus, žmoną FILOMENĄ ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Ona ir Jonas Vengriai

Cape Cod

Brangiai Motinai

A. A.

ALBINAI STANAITIENEI

mirus. Adelaidėje, Australijoje, reiškiamo gilia užuojautą Jos dukterims ČESLOVAI PALIULIENEI ir GENOVAITEI VASILIAUSKIENEI, Adelaidėje ir ALDONAI SANDARGIENEI, Daytona Beach, Floridoje, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems

Jokūbaičių ir Kunevičių šeimos

Dunda B., Cicero	10.00
Gaubys P., Sunland	20.00
Kvedaras P., Canada	10.00
Fow E., Dunnellon	5.00
Mikulionis J., Sterling Hts ...	5.00
Sakas V., Lake Worth	5.00
Vilutis M., St. Pete.	10.00
Pivoriūnas J., Cleveland	5.00
Stanulis G., Downers Gr. ...	20.00
Varneckas V., Waterbury ..	10.00
Mėlinis V., Matawan	10.00
Vitkus V., Rocherter	10.00
Vaišnys M., Phila	5.00
Maurukas J., St. Pete.	100.00
Bulotienė E., Detroit	20.00
Bartkus S., Detroit	5.00
Petrušaitis P., Racine	20.00
Užupis J., Worth	5.00
Biskis G., Clarendon Hill ..	30.00
Matuzas A., La Grange	5.00
Briedis B., Chicago	10.00
Graziėnė G., Chicago	15.00
Šilas V., Chicago	10.00
Daugirdas G., Chicago	10.00

Naudzius K., Los Angeles ...	5.00
Stevens H., Los Angeles ...	10.00
Sakienė R., Glendale	20.00
Kidolis V., Woodhaven	10.00
Ridikas A., Afton	25.00
Bakūnas E., Elkridge	10.00
Jagutis M., Daytona B.	20.00
Paškus J., Pompano B.	10.00
Juzėnas W., Southfield	30.00
Janušis Z., Livonia	5.00
Kasnickas S., Harbert	10.00
Kukučionis A., Tinley Park ..	3.00
Činkus J., Downers Gr.	10.00
Blažys J., Chicago	10.00
Abromas B., Lincolnwood ..	5.00
Jadviršis P., Chicago	10.00
Petravičius S., Rancho P.	10.00
Jurkūnas R., Lomita	5.00
Dzenkaitis J., Glendale	20.00
Čeputis K., Canada	10.00
Matulevičius V., Canada ...	20.00

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Nesitėkėjau to, o štai atėjo galas...

Auksinė pasaka staiga nutrūko...

*Sudužo mano laimė, lyg brangus kristalas,
Aplink teliko šipuliai ir šukės:*

Eug. Pakulienė

PADĖKA

Aktyvus okupacijų rezistentas, neolituanų filisteris, taurus lietuvis

A. † A.

Dipl. Teisininkas ALFAS J. SIMONAITIS

Ilgos ir sunkios ligos pakirstas, lapkričio 4 d. išėjo Amžinybėn, palikęs mus giliame liūdesyje ir skausme. Lapkričio 21 d., po gedulingų pamaldų Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir atsisveikinimo Lietuvių Tautiniuose namuose, urna su a.a. Alfo palaikais buvo nulydėta į Lietuvių Tautines kapines ir padėta mauzoliejuje.

Gili padėka visiems, gausiai atsilankiusiems gedulingose pamaldose, dalyvavusiems atsiveikinimo valandėlėje bei palydėjusiems velionį į Amžino Poilsio vietą.

Nuosirdžiai dėkojame kun. Juozui Vaišniui S.J. už atnašautas šv. Mišias, pamokslą ir maldas kapinėse. Dėkojame žurnalistui fil. Vytautui Kasniūnui, patarvusiam kunigui šv. Mišių metu ir kolegoms neolituanams stovėjusiems garbės sargyboje. Dėkojame solistui Jonui Vazneliui ir akompaniatoriui muz. Robertui Mockui už jautrią ir įspūdingą muzikinę dalį šv. Mišių metu. Nuosirdi padėka atsiveikinimui Tautiniuose namuose vadovavusiam vyr. valdybos arbiter elegantearium, fil. Vaclovui Mažeikai. Dėkojame draugų vardu atsiveikinusiam fil. Mečiui Valiukėnui, Lietuvos Laisvės Kovotojų S-gos vardu S-gos valdybos pirmininkui fil. Jonui Jurkūnui, korp Neo-Lithuania Chicago padalinio vardu, pirm. Edwardui Kaveckui ir ALT S-gos Chicago skyriaus vardu, skyriaus pirmininkei Matildai Marcinkienei.

Ypatinga padėka kolegoms Mečiui Valiukėnui, Vaclovui Mažeikai ir Jonui Juškėnui su poniomis tiek darg rūpesčių ir širdies įdėjusiems organizuojant ir pravedant visas atsiveikinimo apeigas su a.a. kol. Alfū. Taip pat fil. Antanui Juodvakiui už išsamų nekrologą apie a.a. kol. Alfą "Draugo" dienraštyje, ir fil. Vytautui Račkauskui už padarytas nuotraukas.

Nuosirdus ačiū Petriui Petručiui už pranešimą apie Velionio mirtį "Margučio" radijo programoje.

Didelė padėka visiems, pareiškusiems užuojautą žodžiu ir raštu, už prisųstas gėles, už aukas šv. Mišioms ir Lietuvių fondui.

Nuosirdus ačiū kol. Vytautui Aleksandriūnui už nuolatinį rūpestį a.a. Alfo ligos metu ir auką Lietuvių Tautiniam Kultūros Fondui.

Jums visiems, užjautusiems ir globojusiems mus, liksime visuomet dėkingi.

*Liūdinti žmona Aldona,
čukra Audronė, žentas Dr. Andrius,
vaikaičiai Audrutė ir Andriukas.*